

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.
EV 3101/09 - ISSN 1335-5228
IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,
Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava
Tlačí MAFRAPRINT
Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 1. augusta 2025

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXVIII. - Číslo 8

4 Voľby starostu

Obyvatelia Petržalky si už čoskoro budú voľiť nového starostu. Rozhodnúť sa musia medzi dvomi kandidátmi, čo o nich vieme?

6 Najkrajšie výhľady

Niektorí už máte dovolenku za sebou, no pohodovú letnú atmosféru si môžete užiť aj doma. Predstavujeme vám päť miest, z ktorých sú na Bratislavu tie najkrajšie výhľady.

12 Premena Dunajskej

Vodiči, pozor - Dunajská a okolie prešli výraznými zmenami. Podľa magistrátu zásadne zlepšili situáciu, je to však skutočne tak?

19 Za krádež poprava

V lete sa množia správy o výčinoch zlodějov, no to platilo aj v minulosti. Už v stredovekom Prešporku žili v podstate rovnakí ľudia ako dnes, ktorí kradli, smilnili či vraždili.

Dočkali sme sa:

Nová električka dokáže prepraviť až 30-tisíc cestujúcich denne v každom smere.

Cez Petržalku konečne jazdí električka

PETRŽALKA

Dlhé obdobie čakania sa skončilo, v nedeľu 27. júla slávnostne otvorili novú petržalskú trať, a tak sa električkou konečne odvezieme až na Janíkov dvor. Od prvotného projektu sem však viedla veľmi dlhá cesta - a všetko ešte stále nie je hotové.

Na nosný dopravný systém čakala Petržalka a s ňou celá Bratislava desiatky rokov. Pôvodnú predstavu metra nahradil už dávnejšie projekt električky a 1. novembra 2021 zhotoviteľ, ktorý vzišiel z verejnej súťaže, prevzal stavbu. Podľa pôvodného harmonogramu sa mala trať v úseku Jungmannova - Janíkov dvor dokončiť do decembra 2023 a všetky ďalšie práce mali byť hotové vo februári 2024. To sa však nestalo a termín sa niekoľkokrát posúval. Práce komplikoval covid, lockdown aj zvyšovanie cien a zhotoviteľ bol dokonca pripravený zo stavby odísť. Až

indexáciou cien, ktorú schválil riadiaci orgán, sa podarilo situáciu zastabilizovať a práce znova rozbehnúť. Mesto viackrát deklarovalo, že robí všetko pre to, aby bola trať do prevádzky spustená na jar 2025, následne sa spomínal prelom mája a júna, no nakoniec sa obyvatelia dočkali až v polovici prázdnin.

O jazdu električkou bol však v deň slávnostného otvorenia aj napriek tomu veľký záujem. Pamätné lístky, ktoré na nových zastávkach rozdávali

informátori, už pred obedom neboli, a tak si prví cestujúci brali domov na pamiatku aspoň leták, samolepky či vlajočku. Najmenším spravidla radosť aj fotografia s panelom, kde pózovali ako vodič električky, či jedna z kníh, ktoré bezplatne ponúkali v stánku Kolo. Tí starší sa však tešili najmä z toho, že sa im konečne bude o čosi lepšie cestovať. (ak)

Foto: Matúš Husár,
Pavol Urbánek

Viac na strane 2.

Bratislava sa po 3,5-ročnej výstavbe dočkala otvorenia petržalskej trate.

Osobný prístav dostal zelenú

STARÉ MESTO

Množstvu turistov sa pri prechádzke nábrežím alebo počas plavby po Dunaji naskytá žalostný pohľad na Osobný prístav, ktorý už 30 rokov vyzerá rovnako. Zdá sa však, že by konečne mohlo dôjsť k jeho obnove.

Budovu v tesnej blízkosti Slovenského národného múzea dostavali v roku 1969 a čiastočne rekonštruovali v polovici 90. rokov 20. storočia. Odvtedy sa jej fasáda ani interier v podstate nijako nezmenili. Spoločnosť Slovenská plavba a prístavy - lodná osobná doprava pôvodne predpokladala, že s rekonštrukciou začne v roku 2020, no projekt dlho nedostal zelenú. Dlhodobý bol aktivistami kritizovaný napríklad preto, že k budove malo pribudnúť jedno poschodie. Investor síce tvrdil, že nebude vyššia ako stromy v jej okolí a projekt už pred tromi rokmi získal územné rozhodnutie, no kvôli odvolaniam sa s rekonštrukciou začať nemohlo. Až doteraz. Ako nás informovala hovorkyňa Simona Parížeková, Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Bratislava potvrdil rozhodnutie stavebného úradu mestskej časti Staré Mesto zo dňa 24. 3. 2022, a toto rozhodnutie je právoplatné. (ak, TASR)

Foto: ak

Šlovo k veci

„Už se perou“

Riadne komunálne voľby by sa mali na Slovensku konať až o rok, no už teraz dávajú tušiť, že sa nie je veľmi na čo tešiť.

V septembri si totiž starostu budú voliť Petržalčania, a tak zavelili do boja dokonca aj tí, ktorí nekandidujú. Dávajú verejně vyhlásenia o tom, kto, kedy a prečo sa do volieb (ne)zapojí, kto komu koľko zaplatil za služby, ale tiež o tom, či sa niekomu dostáva aj podpory, na ktorú nemá nárok. Význať sa v tejto zložitej spleti obvinení a obhajob nie je jednoduché, a pritom má rozhodnutie každého voliča skutočný význam a dopad na každodenný život. Dobrého starostu totiž nerobí len oprava výtlkov, organizácia podujatí či podávanie žiadostí o dotácie, ale aj to, ako dokáže nastaviť tón. Či bude Petržalka transparentná, priateľská a plánovaná, alebo zabetónovaná, rozhádaná a rozdrobená, závisí aj od našej voľby. O to viac zamrzí, že sa o hlasy voličov zrejme opäť raz bojuje skôr marketingom než činmi.

Ak sme mali pocit, že sa aspoň „malá“ (komunálna) politika dá robiť civilizovane, dlho nám, bohužiaľ, nevydržal.

Vaše Bratislavské Noviny

TRIV
BYTY•KANCELÁRIE•TREZORY•KLAVIRE

ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Všetko ešte hotové nie je

Dokončenie zo str. 1

PETRŽALKA

Verejná doprava sa pre obyvateľov aj návštevníkov Petržalky vďaka novej električkovej trati stala dostupnejšou, pohodlnejšou a výrazne rýchlejšou. Na jej úplné dokončenie si však ešte musia počkať.

Trasa električkovej linky 3 je z jej pôvodnej konečnej zastávky predĺžená až na juh Petržalky. Po obslúžení zastávky Jungmannova teda pokračuje cez nové zastávky Gessayova, Zrkadlový háj, Pajštúnska, Veľký Draždiak a Lúčanka až na novú konečnú zastávku Južné mesto. Počas leta električka premáva v štvorminútovom intervale, no cez školský rok sa to zmení. Cez pracovné dni by mala

Súčasťou projektu bola aj výsadba zelene a nová cyklotrasa.

Ďalším krokom by mala byť Ružinovská radiála

RUŽINOV

Mesto po otvorení Petržalskej električky plynule presúva všetky svoje kapacity na modernizáciu už štvrtej z piatich električkových radiál v meste. Na zhotoviteľa plánovanej komplexnej modernizácie Ružinovskej radiály už vyhlásilo novú verejnú súťaž. Pôvodne vyhlásenú súťaž mesto zrušilo. Dôvodom bolo predloženie len jednej ponuky, ktorá zároveň prekročila predbežnú hodnotu zákazky. Kým totiž predpokladaná hodnota zákazky bola 95 miliónov eur bez DPH, predložená ponuka bola na viac

v rannej špičke jazdiť každých 2,5 minúty, v popoludňajšej špičke každé 4 minúty a večer každých 7,5-minúty. Počas víkendov a sviatkov má byť jej interval každých päť minút. Denne chce mestský dopravca vypravovať 41 nízkopodlažných vozidiel a ich obslužnosť zabezpečiť 62 vodičov. Podľa cestovného poriadku má jazda od Južného mesta do centra trvať 15 minút, vďaka združeným zastávkam však je kratší a komfortnejší aj prestup na autobus. Nový nosný systém dopravy bol totiž navrhnutý tak, aby sa autobusové linky pretínali so samotnou traťou, a zväzali tak obyvateľov okrajových častí Petržalky k električke. „Združené zastávky sa nachádzajú na takmer všetkých

električkových zastávkach a tam, kde ich vybudovanie nebolo možné, bola autobusová zastávka presunutá čo najbližšie k tej električkovej,“ uvádza Dopravný podnik Bratislava.

Cestujúci si však všimli, že nie všetko bolo pri otvorení dotiahnuté do dokonalosti. „Zastávky nie sú dokončené. Lavičky sú zatiaľ len tak položené, informačné tabule o odchodoch ešte zabalené a cestovné poriadky sú len dočasné,“ vymenúva Bratislavčan Pavol, ktorý sa bol električkou odviesť hneď v prvý deň. Celkom hotová nie je ani nová 6-kilometrová cyklotrasa, kde chýba zábradlie a vyznačenie pruhov. Aj mesto priznáva, že niektoré úpravy pozdĺž trate sa budú vykonávať ešte v najbližších týždňoch či mesiacoch. Dokončovať sa majú napríklad lávky a rampy pre peších na nadjazde Panónska a otázne zatiaľ je, kedy by mohli byť vybudované štyri

V deň slávnostného otvorenia ešte nebolo všetko hotové.

plánované lávky pre chodcov a cyklistov ponad Chorvátske rameno. Dôvodom sú chýbajúce financie. „Práce na stavbe a dokončovanie niektorých objektov stavby, ktoré však už nemajú priamy vplyv na prevádzku električky, sa budú realizovať aj po spustení. Následne podáme žiadosť o kolaudáciu,“ skončil hovorca magistrátu Peter Bubla. Bratislavský samosprávny kraj, ako špeciálny stavebný úrad pre mestské dráhy, vydal len povolenie na predčasné užívanie novej petržalskej električkovej trate.

(ak, TASR)
Foto: Matúš Husár, Pavol Urbánek

ART INVEST

**OBRÁZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKCII**

Žiadne poplatky

Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

PREDNÁŠKOVÝ CYKLUS

Otázniky ŽIVOTA

4.–15. 8. 2025 vždy o 18:00 hod.

Dom Kultúry Ružinov | Ružinovská 28
Konferečná sála č. 271 (1. poschodie)

TÉMY PREDNÁŠOK ▼

Po 4.8. ZVITKY OD MŔTVEHO MORA Prečo je Biblia výnimočná?
Ut 5.8. POZNAJTE BUDÚCNOSŤ Dejiny napísane dopredu
St 6.8. PREČO JE TOĽKO UTRPENIA? Kto za to môže?
Št 7.8. OSOBNOSŤ, KTORÁ ZMENILA SVET Kto je Ježiš?
Pia 8.8. BIZNIS A VIERA Životný príbeh Radima Passera
Po 11.8. ZÍSKAŤ ŽIVOT — NAVŹDY Ponuka nielen pre vyvolených
Ut 12.8. ČO MA ČAKÁ PO SMRTI? Nebo, peklo, spánok alebo nič?
St 13.8. DOKONALÝ PODVOD Temná stránka špiritizmu a okultizmu
Št 14.8. BOŽIA KATEDRÁLA V ČASE Jedinečnosť dňa odpočinku
Pia 15.8. KONIEC ZLA Apokalypsa podľa knihy Zjavenia

4.–8. 8. 2025 vždy o 18:00 hod.

Ferienčíkova 5 | BRATISLAVA

TÉMY PREDNÁŠOK ▼

Po 4.8. POZNAJTE BUDÚCNOSŤ Dejiny napísane dopredu
Ut 5.8. PREČO JE TOĽKO UTRPENIA? Kto za to môže?
St 6.8. ČO MA ČAKÁ PO SMRTI? Nebo, peklo, spánok alebo nič?
Št 7.8. BIZNIS A VIERA Životný príbeh Radima Passera
Pia 8.8. KONIEC ZLA Apokalypsa podľa knihy Zjavenia

Prednášky prebiehajú súbežne aj v Petržalce na Wolkrovej 4. Viac na webe.

DNI ZDRAVIA

(po-st-pia) 4.–15. 8. 2025 | 11:00–16:00 hod.

Môžete sa tešiť na:

- meranie krvného tlaku
- meranie telesného tuku
- meranie podkožného tuku
- meranie viscerálneho tuku
- meranie kostrového svalstva
- test životného štýlu
- individuálne poradenstvo
- Všetky merania sú ZADARMO.

Info: 0948 526 722 | 0908 838 046

bratislava.dotknisaneba.sk

Vstup VOLNÝ

**AKO ŽIŤ
ZDRAVO**
ZDRAVOTNÉ PREDNÁŠKY

**4.–15. 8.
18:00 hod**

CABLKOVA 3
(za pumpou Shell
na Rožňavskej)
Info: 0911 756 777

prednáša
**MUDr. Milan
MOSKALA**

TÉMY PREDNÁŠOK ▼
(po) 4.8. Prevencia alebo liečba
(ut) 5.8. Prevencia civilizačných ochorení
(st) 6.8. Imunita
(št) 7.8. Umenie pozitívneho myslenia
(pia) 8.8. Vyrovnaj sa z minulosťou
(po) 11.8. Liečebné pôsty
(ut) 12.8. Prevencia Alzheimerovej choroby
(st) 13.8. Prevencia rakoviny
(št) 14.8. Ako si predĺžiť mladosť a kvitnúce zdravie do vysokého veku
(pia) 15.8. Bangladéš, tak ako ho nepoznáte

Biznis a VIERA

Životný príbeh Radima Passera

7.8. 2025 | 18:00 hod.
FERIENČIKOVA 5 BRATISLAVA

8.8. 2025 | 18:00 hod.
DOM KULTÚRY RUŽINOV
Ružinovská 28, BRATISLAVA

Radim Passer je majiteľom developerskej spoločnosti PASSERINVEST GROUP, ktorá sa stala jednou z najrešpektovanejších spoločností na českom trhu. Založil tiež neziskovú kresťanskú organizáciu Maranatha z.s.

O najdôležitejších momentoch života bude hovoriť v prednáške Biznis a viera, ktorá bude zameraná na jeho životné pády a vzostupy.

Dni zdravia budú prebiehať súbežne na dvoch miestach.

(Po) 4. 8.	Park A. Hlinku Ružinov	Kamenné námestie (pri Tesco)
(St) 6. 8.	Kuchajda (pri Amfiteátri)	Vlastenecké námestie Petržalka
(Pia) 8. 8.	Park A. Hlinku Ružinov	Sad Janka Kráľa (pri Auparku)
(Po) 11. 8.	Park A. Hlinku Ružinov	Nám. Republiky Petržalka (pri Kauflande)
(St) 13. 8.	Park A. Hlinku Ružinov	Vlastenecké námestie Petržalka
(Pia) 15. 8.	Dom Kultúry Dúbravka	Sad Janka Kráľa (pri Auparku)

Zmena programu vyhradená. Aktuálne informácie na webových stránkach.

V Petržalke si budú voliť nového starostu, kandidáti sú dvaja

PETRŽALKA

Obyvatelia najväčšej mestskej časti si už čoskoro budú voliť nového starostu. Ján Hrčka sa k 31. máju vzdal mandátu po tom, čo bol na mestskom úrade odhalený rozsiahly podvod, no pria-

zeň voličov sa pokúsi získať znova. V boji o starostovské kreslo sa stretne s Jurajom Mravcom. Čo vieme o kandidátoch?

Doplňujúce voľby petržalského starostu sa budú konať 6. septembra, voliči budú

o čase a mieste ich konania informovaní najneskôr do 12. augusta. Právo voliť majú občania Slovenskej republiky a cudzinci s trvalým pobytom v Petržalke, ktorí dovŕšili 18 rokov veku do dňa konania volieb. Svoju totož-

nosť preukážu občianskym preukazom, resp. dokladom o pobyte cudzinca (cestovný pas, prípadne vodičský preukaz nestačí). V osobitnom na to určenom priestore následne zakrúžkujú na hlasovacom lístku poradové číslo

toho kandidáta, ktorému sa rozhodli odovzdať svoj hlas, teda Jána Hrčku, alebo Juraja Mravca. Viceprimátorka Bratislavy a petržalská poslankyňa Tatiana Kratochvílová plánuje kandidovať až v riadnych voľbách v roku 2026.

Ján Hrčka

Ján Hrčka vyštudoval Obchodnú akadémiu Imricha Karvaša so zameraním na bankovníctvo a Národohospodársku fakultu Ekonomickej univerzity Bratislava. Od roku 2010 zastával mandát miestneho poslanca, pričom od roku 2012 Petržalku zastupuje aj v mestskej a od roku 2022 tiež v župnom zastupiteľstve. V roku 2018

Podľa bývalého starostu by mali obyvatelia Petržalky rozhodnúť, či mu dajú druhú šancu pokračovať v práci, ktorú začal pred 6,5 rokom. Hrčka poznamenal, že to nie je len o ňom, ale o tíme ľudí, s ktorými v posledných rokoch pracoval na rozvoji Petržalky a ktorí by chceli v rozbehnutej práci pod jeho vedením pokračovať. Pri-

bol Hrčka zvolený do funkcie starostu a víťazstvo vo voľbách zopakoval aj v roku 2022, keď kandidoval ako nezávislý. V júni 2025 však prijal politickú zodpovednosť a odstúpil z funkcie v reakcii na kauzu miliónovej sprenevery - vtedajší zamestnanec petržalského referátu personálnych činností a miezd ukradol z miestnej kasy 2, 7 milióna eur. Hrčka vyhlásil, že na tom žiadnu vinu nenesie, cíti sa však byť zodpovedný za to, že sa tento miliónový podvod stal na jeho úrade.

Juraj Mravec

Juraj Mravec získal titul magistra na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity, titul inžiniera a MBA na Vysokej škole bezpečnostného manažerstva v Košiciach a titul doktora filozofie v odbore verejná správa na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Na Paneurópskej vysokej škole v Bratislave ukončil štúdium práv s titulom doktora a absolvoval doktorandské štúdium. Mravec pôsobí ako poslanec miestneho zastupiteľstva v Petržalke, kde sa venuje územnému rozvoju. Dôraz kladie na ochranu verejného záujmu, dostupné bývanie a zachovanie verejných priestorov. V minulosti sa aktívne angažoval aj v téme Nové Lido, kde podporil hlas verejnosti a odborníkov požadujúcich rozvoj územia so zachovaním hodnoty verejného priestoru a prírodného charakteru lokality. „Mojím cieľom je, aby sa Petržalka rozvíjala rozumne a citlivo -

s rešpektom k svojim obyvateľom, verejnému priestoru, životnému prostrediu a budúcim generáciám. Potrebujeme starostu, ktorý nebude len spravovať, ale bude aj chrániť,“ hovorí Mravec. Medzi svoje priority zaraďuje riešenie problémov, ktoré miestnych obyvateľov trápia najviac, napríklad podporu a naštartovanie rekonštrukcie

terás bytových domov, zvýšenie počtu rekonštrukcií detských ihrísk a športovísk, rekonštrukcie materských a základných škôl, podpora športu, opravy chodníkov a ich bezbariérovosti či lepšiu podporu učiteľov. „Za nevyhnutnosť pokladám zavedenie kontroingu a menovanie prednostu s cieľom efektívnej kontroly verejných zdrojov,“ poznamenal Mravec, ktorý je slobodný a má jedného syna. (ak, TASR)

Foto: MÚ Bratislava-Petržalka, Juraj Mravec

Výzor a umiestnenie balíkomatov podlieha novým pravidlám

BRATISLAVA

Balíkomatov je v našich uliciach čoraz viac, no nie vždy sú umiestnené na vhodných miestach. Niekde vytvárajú bariéry v priestore a zhoršujú výhľad, inde prispievajú k zbytočnému vizuálnemu smogu. Tomu majú zabrániť nové pravidlá.

Metropolitný inštitút Bratislavy spolu s magistrátom pripravili nové pravidlá umiestňovania a vzhľadu balíkomatov na mestských pozemkoch. Manuál na-

vrhuje konkrétne riešenia a ukazuje príklady, ako sa to má a nemá robiť. Podľa nových princípov a štandardov by balíkomaty nemali pribúdať v zóne pamiatkovej rezervácie, v bezprostrednej blízkosti pamiatok ani uprostred historických parkov či lesov. Balíkomaty by mali mať minimalistický dizajn a menej výrazné farby. Navrhovaná paleta namiesto krikľavých farieb uprednostňuje skôr zemitšie tóny ako antracitová a rôzne odtiene hnedej, bé-

Pravidlá sa budú vzťahovať len na nové balíkomaty, tie staršie sa meniť nemusia.

zovej či sivej. Boxy nesmú mať reklamné polepy ani iné nápisy okrem vlastného loga. Manuál tiež určuje,

akým spôsobom majú byť boxy ukotvené, navrhnuté či udržiavané. Pravidlá sa budú vzťahovať na nové zariadenia inštalované na pozemkoch vo vlastníctve hlavného mesta a prevádzkovatelia sa budú k ich dodržiavaniu zaväzovať v nájomných zmluvách. Zároveň môžu tieto štandardy slúžiť ako inšpirácia pre osádzanie balíkomatov na súkromných pozemkoch alebo pre úpravu už existujúcich boxov. (ak)

Foto: Metropolitný inštitút Bratislavy

Revitalizáciou sa to neskončilo. MŠ Röntgenova pokračuje v spolupráci s OZ Stopa aj naďalej

Zapojenie sa do výzvy, ktorú realizovalo OZ Stopa v spolupráci s JTRE, považujú pedagógovia z MŠ na Röntgenovej ulici za jedno z najlepších rozhodnutí. Výsledkom bola úspešná revitalizácia školského dvora, na ktorej sa v rámci pracovnej terapie podieľali ľudia bez domova. Učiteľka Sabina Csiziová nám v rozhovore prezradila, ako hodnotí celý projekt a čo všetko sa odvtedy podarilo.

Zdroj: JTRE

Čo vás viedlo k tomu, že ste sa minulý rok zapojili do výzvy OZ Stopa a JTRE na revitalizáciu školského dvora?

Naša materská škola sa dlhodobo zapája do rôznych projektov, ktoré nám pomáhajú revitalizovať náš školský dvor. Často nám v tom pomáhajú rodičia našich škôlkarov či rôzni dobrovoľníci. V mnohých z týchto projektov sme sa zamerali okrem iného aj na prepájanie komunit, takže táto spolupráca bola ako pre nás šitá. Tentoraz sme využili príležitosť vstúpiť okrajovo aj do sociálneho sektora a reagovali sme na ponuku od OZ Stopa, ktorú nám sprostredkovala Mestská časť Petržalka ako náš zriaďovateľ. Presne takto pred rokom v júni sme reagovali na výzvu a v priebehu septembra sa u nás začala spolupráca. Trvala niekoľko týždňov a v súčasnosti prebieha opäť.

Mali ste v tom čase už konkrétnu predstavu, čo by ste chceli na dvore vylepšiť?

Areál školského dvora je pomerne veľký, takže vždy je čo vylepšovať. Obyčajne sa snažíme toho urobiť viac narázovo počas rodičovských brigád, ktoré organizujeme dvakrát do roka. Pokiaľ mám byť úprimná, práce na dvore je dosť a väčšie plány si vyžadujú aj intenzívnejšiu opateru. Náš plot si už dlhšie pýtal šikovné ruky, no počas jednej brigády ho nebolo možné revitalizovať. Preto to bol

Zdroj: JTRE

bod číslo jeden v našich plánoch. Okrem toho sa žiadajú počas roka častejšie aj štandardné záhradkárské práce.

Ako na zmeny reagovali deti, rodičia a kolegyně z materskej školy?

Samozrejme, každá zmena k lepšiemu prináša pozitívne ohlasy. Rodičia aj kolegyně to vítali, deti to nejak špeciálne nekomentovali, ale verím, že výsledok práce bol aj pre najmenších veľkým prínosom. Keď nám veterná smršť zhodila na dvore strom a ten napáchal škody v našej ekoučebni pri jazierku, bolo to neprijemné a nečakané. Hoci toto v pôvodnom pláne nebolo, pomocníci z OZ Stopa si s tým hravo poradili a zrekonštruovali nám narušené oplotenie jazierka a zničené informačné tabule expresne a kvalitne. Verím, že tým zároveň odbremenili aj pracovníkov z mestskej časti, ktorí mali v tom čase plné ruky práce.

Čo vám osobne urobilo najväčšiu radosť po ukončení revitalizácie?

Na mňa osobne táto spolupráca urobila skvelý dojem, preto som rada, že sme v nej mohli pokračovať aj tento rok. Vďaka týmto pracovným ľuďom sme mali pekne zrevitalizovaný dvor, deti mali okolo seba udržiavané prostredie a my sme mali príjemné pracovné podmienky. Zo všetkého najviac ma však potešila informácia, že väčšia časť ľudí, ktorí nám takto minulý rok pomohli, sú už dnes zamestnaní a otvárajú sa im možnosti k lepším životným podmienkam. Osobne im prajem len to najlepšie!

Projekt prepája pomoc materským školám s pracovnou terapiou pre ľudí bez domova. Ako hodnotíte organizáciu a prístup ľudí, ktorí u vás vykonávali práce?

Osobne musím veľmi vyzdvihnúť skvelú spoluprácu s pánom štatutárom Pavlom Sabelom a kolegynami z jeho tímu. Pred samotnou spoluprácou prišli k nám, podrobne sme si spoločne prešli dvor, odkomunikovali sme si podrobnosti a podmienky a onedlho sa to všetko rozbehlo. Pod rukami tých ochotných, pracovných ľudí nám dvor doslova kvitol a my sme sa tešili, ako to všetko bez problémov funguje. Nenarazili sme na žiadne problémy či komplikácie a bolo to jedno z najlepších rozhodnutí, sa do tejto výzvy zapojiť.

Hovorili ste o tom aj s deťmi – ak áno, ako ste im vysvetlili, kto im pomáhal?

Deti sú čisté duše a ony nijako nepoznajú rozdiel medzi ujom, ktorý pomáha v škôlke maľovať plot, či iným, ktorý napríklad stráži parkovisko. Deti vedeli, že prišli dobrí ľudia, ktorí nám pomáhajú a my ich za to, keď pôjdeme okolo, obdaríme úsmevom či pozdravom.

Odporúčili by ste účasť v tejto výzve aj iným materským školám?

Určite áno. Práce na školských dvoroch je naozaj veľa a týmto ľuďom pomáha takáto práca vytvárať si pracovné návyky, možno získať aj nejaké zručnosti, sebavedomie a pocit užitočnosti. Je to obojstranná pomoc. Títo ochotní a pracovití ľudia sú skvelá pomoc pre školské zariadenia, kde deti na dvoroch trávajú naozaj veľa času. Teším sa, že naša spolupráca pokračuje aj tento rok a podarilo sa nám zrevitalizovať terasu na poschodí. Deti sa v tých priestoroch budú môcť pohybovať bez rizika, že si hrdzou označujú oblečenie. Opätovne budeme vítat pomoc v priestoroch školskej záhrady a vždy radi otvoríme brány a srdcia ľuďom, ktorých poteší úsmev alebo šálka teplej kávy. ■

BRATISLAVA

Niektorí už máte dovolenku za sebou, no pohodovú letnú atmosféru si môžete užiť aj doma. Navštívte niektoré z podujatí Bratislavského kultúrneho leta, vychutnajte si kávičku na promenáde alebo sa na naše ulice a námestia pozrite z poriadnej výšky. Predstavujeme vám päť miest, z ktorých sú na Bratislavu tie najkrajšie výhľady.

Užite si mesto z výšky, toto je top 5 výhládov

UFO na Moste SNP

Azda žiaden turista z Bratislavy neodíde bez fotografie Mosta SNP s hradom. I keď ho otvorili už koncom augusta 1972, dodnes pôsobí nadčasovo. Na dĺžku má 432 a na šírku 21 metrov, k najpôsobivejším však patrí jeho výška - od základov až po vrchol

most meria 95 metrov. Výťahom sa tam dnes vyveziete za 45 sekúnd. Pôvodne na tomto mieste bola kaviareň Bystrica, dnes už v časti pripomínajúcej lietajúci tanier funguje reštaurácia UFO a ešte o čosi vyššie sa nachádza aj vyhliadka, z ktorej v prípade priaznivého

počasía dovidíte až do diaľky sto kilometrov. Otvorená je denne od 10. do 23. hodiny. Ak sa vám pri pohľade nadol nezatočí hlava, možno nájdete odvahu vyskúšať aj UFO Skywalk, teda prechod okolo vyhliadkovej veže po jej okennej rímse.

Bratislavský hrad

www.KAMENARSTVO-ANDRASSY.sk
0905 320 476, ZNÍŽENIE CIEN AŽ O 30%

od 1 350 € od 1 750 €

ZADARMO: odborné poradenstvo, dovoz do 100 km

kamenarstvoandrassy@gmail.com

KONTAKT: Šancová 112 (budova tržnice), Bratislava 0918 504 385

Majestátny hrad vynímajúci sa na kopci 80 metrov nad Dunajom je už po stáročia symbolom nášho mesta. Hradný kopec bol vďaka svojej strategickej polohe

osídlený Keltmi, Rimanmi i Slovanmi, no počiatky dnešného hradu siahajú do 13. storočia. V nasledujúcich obdobiach prebehli početné prestavby a súčasná podoba pripomína obdobie panovania Márie Terézie (1741 – 1780), ktorá tu prijímala hostí. Aj dnes slúži hrad na reprezentačné účely, no pozrieť si ho môžete nie-

len zvonku, ale aj zvnútra. Úžasný výhľad na Dunaj, bratislavské mosty aj Petržalku sa vám naskytne z nádvorja, aj z vrcholu Korunnej veže. Hrad je otvorený denne okrem utorka od 10. do 18. hodiny, areál je však prístupný až do 20. hodiny, takže je ideálny aj na večerné prechádzky pri západe slnka.

Stará radnica

Srdcom Starého Mesta je Hlavné námestie s Maximiliánovou fontánou a Starou radnicou. Jej najstaršou časťou je dom richtára Jakuba, ktorý zomrel v roku 1374. V prvej tretine 15. storočia sa stal oficiálnou radnicou a v reprezentačných priestoroch na poschodí zasadala mestská rada. V roku 1422 mesto prikúpilo susedný Pauerov dom a neskôr tiež tzv. Ungerov dom a postupne na nich realizovalo via-

ceré stavebné úpravy. Tak vznikol jedinečný komplex, na ktorom môžeme vidieť prvky rôznych stavebných štýlov. Dnes vo svojom vnútri ukrýva expozíciu dejín mesta a vinohradníctva,

k najväčším zážitkom však patrí výstup na vežu, odkiaľ sa naskytá nádherný výhľad na celé centrum aj hrad. Stará radnica je otvorená denne okrem pondelka od 10. do 18. hodiny.

Michalská veža

Jedinou zachovanou bránou mestského opevnenia je Michalská brána, ktorá bola postavená v 14. storočí. Od svojho vzniku bola viackrát nadstavovaná, až dostala svoj konečný barokový vzhľad v polovici 18. storočia. Veža má sedem poschodí, meria 51 metrov a vo svojom vnútri sa mení na múzejný exponát. Namiesto donedávna vystavených historických zbraní

totiž dnes preberá funkciu hlavného exponátu samotná pamiatka a stúpanie nahor umožňuje spoznať jednotlivé etapy vývoja veže od jej počiatkov až do súčasnosti. Najväčším zážitkom je však prechádzka pod hodinami, odkiaľ je krásny panoramatický výhľad na strechy a veže Starého mesta, Bratislavský hrad aj Malé Karpaty. Veža je otvorená denne okrem utorka od 10. do 18. hodiny.

(ak)
Foto: bn, BSK

Slavín

Úžasný výhľad z výšky ponúka aj Slavín, rozľahlý pamätník sovietskym vojakom, ktorý sa vypína nad mestom vo výške 252 metrov nad morom. Jeho rozmery sú impozantné - areál má plochu 10-tisíc metrov štvorcových, centrálny obelisk meria viac ako 39 metrov a na jeho vrchole ešte stojí 11-metrová socha sovietskeho vojaka vztyčeného vlajku. Ústrednú časť pamätníka tvorí cintorín, kde je spolu pochovaných 6845 vojakov Červenej armády, ktorí padli pri oslobodzovaní

Bratislavy a okolia. Slavín však nie je len pietnym miestom, ale aj príjemným miestom na prechádzku. Navyše poskytuje strhujúci výhľad na celé mesto, a keďže je doň prístup bez obmedzenia, môžete si ho užiť aj vo večerných hodinách či skoro ráno.

Dni majstrov ULUV 2025

6. – 7. september

Staré Mesto | Bratislava

86 uluv

uluv80.sk

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ústredie ľudovej
umeleckej výroby je
štátna príspevková
organizácia zriadená
Ministerstvom
kultúry SR.

Pred 30 rokmi navštívil Bratislavu pápež Ján Pavol II.

Počas svojej návštevy v lete 1995 pozdravil Ján Pavol II. veriacich aj pred Dómom svätého Martina.

BRATISLAVA V lete 1995 zažila Bratislava obrovskú slávu - na návštevu k nám zavítala hlava katolíckej cirkvi. Pápež Ján Pavol II. sa v Dóme svätého Martina stretol s duchovnými a v Primaciálnom

Návšteva, od ktorej nedávno uplynulo už 30 rokov, bola prvou v samostatnej ére Slovenska, Ján Pavol II. však ako hlava katolíckej cirkvi aj štátu Vatikán do Bratislavy zavítal už koncom roka 1990. V nedeľu 22. apríla celebroidal omšu na letisku vo Vajnorochoch, kde si Svätého Otca dodnes pripomínajú kovovým dvojkrížom, ktorý bol súčasťou liturgického priestoru. V mestskej časti stojí aj socha Jána Pavla II., a to pred budovou základnej školy na Osloboditeľskej ulici, ktorá nesie jeho meno. V roku 2003 zas zavítal pápež aj do mestskej časti Rača. V nej túto historickú udalosť pripomína pamätná tabuľa na Púchovskej ulici, kde sa pápež zastavil a Raču požehnal.

Ján Pavol II. je tiež čestným občanom Bratislavy. Návrh na udelenie čestného občianstva in memoriam prijalo mestské zastupiteľstvo

17. decembra 2020. Udeľené mu bolo za to, že sa významným spôsobom zaslúžil o mier a priateľstvo medzi národmi, obohatil ľudské poznanie a zaslúžil sa o povznesenie a rozvoj Slovenska a Bratislavy v opätovne slobodnej a zjednotenej Európe. „Na sklonku minulého roka sa podarilo zavŕšiť tento akt

udelenia čestného občianstva aj odovzdaním listiny do rúk apoštolského nuncia na Slovensku,“ poznamenal hovorca magistrátu Peter Bubla. Pred vyše desiatimi rokmi sa tiež návšteva Jána Pavla II. v Petržalke stala jednou z nehmotných pamätihodností Bratislavy. (ak, TASR) Foto: archív TASR

Pápeža na letisku vo Vajnorochoch privítali v roku 1990 státisíce ľudí.

Areál horárne medzi Draždiakmi ožil

PETRŽALKA

V Bratislave pribudlo ďalšie miesto na príjemný oddych v lone prírody. Donedávna zanedbaný areál bývalej horárne na Starhradskej ulici prešiel obnovou a dnes ponúka upravené okolie, nové možnosti na trávenie voľného času aj zázemie pre environmentálne vzdelávanie. Petržalská horáreň vznikla v roku 1779 a bola pôsobiskom hájnika Gejzu Dražďáka, podľa ktorého sú pomenované aj blízke jazerá Veľký a Malý Draždiak. Jej areál bol dlhodo- bo nevyužívaný, no po obnove Mestskými lesmi v Bratislave sa stal príjemným miestom na trávenie voľného času. Návštevníci tam nájdu osem udržiavaných ohnisk, dvanásť A-setov, teda lavíc so stolom, aj nové detské ihrisko Šantisko, ktoré bolo vyrobené z lokálneho dreva. V areáli boli

Donedávna zanedbaný areál dnes slúži aj ako miesto lesnej pedagogiky.

vysadené nové ovocné stromy. Súčasťou priestoru je aj mobilný včelín, pri ktorom sa pravidelne konajú vzdelávacie aktivity pre školy a škôlky. Počas včelárskych kurzov sa deti z našich škôl naučia o včelách, ich živote a dôležitom význame. Vyskúšajú si včelársky klobúk,vidia včielky naživo a z vosku si môžu vytvoriť napríklad

sviečku. „Územie petržalských lesov prešlo do správy Mestských lesov v Bratislave len nedávno, no už od začiatku tu realizujeme konkrétne opatrenia, aby sme do tohto roky zanedbávaného priestoru vrátili poriadok, bezpečnosť a zmysluplné využitie pre verejnosť,“ pripomína hovorkyňa Kristína Močková. (ak) Foto: Mestské lesy v Bratislave

Je naše mesto bezpečné?

BRATISLAVA

Celé Slovensko šokoval útok, pri ktorom mal na Špitálskej ulici 18-ročný muž napadnúť a vážne zraniť o rok mladšieho tinedžera. Mesto však zdôrazňuje, že aj napriek občasným incidentom je Bratislava bezpečná.

Hlavné mesto mrzí, ak v jeho uliciach dôjde k násiliu a vníma, že napätie v spoločnosti sa v podobe násillia prenáša aj do fyzického priestoru. „Napriek tomu zostáva Bratislava jedným z najbezpečnejších hlavných miest v rámci Európskej únie“, uviedol hovorca Peter Bubla v reakcii na incident, pri ktorom po predchádzajúcom verbálnom konflikte utrpel bodné zranenia 17-ročný chlapec. Útočník z miesta činu ušiel, no policii sa ho rýchlo

podarilo vypátrať. V prípade preukázania viny pred súdom mu hrozí trest odňatia slobody na štyri až desať rokov. Mestská polícia deklaruje, že podobné situácie berie vždy veľmi vážne a ubezpečuje, že hliadky mestskej polície sú v uliciach prítomné nepretržite. Dianie tiež policajti monitorujú prostredníctvom mestského kamerového systému. „Bezpečnosť v uliciach stále patrí medzi naše hlavné priority,“ skonštatoval aj Bubla, podľa ktorého mesto napríklad zaviedlo novú zásahovú jednotku, medzi prvými na Slovensku nasadilo telové kamery pre policajtov, vytvorilo integrované operačné stredisko a navýšilo tiež počet mestských policajtov. Kým v roku 2018 ich bolo 161, aktuálne ich je podľa Bubu už vyše 220. (TASR, ak)

V Novom Meste rekonštruujú jasle aj školu

NOVÉ MESTO

Mestská časť Nové Mesto pokračuje v investíciách do škôl a škôlok. Ďalším dôležitým krokom je začiatok rekonštrukcie základnej školy s materskou školou na Českej a detských jaslí na Robotníckej ulici.

Budova školy na Českej ulici slúži žiakom už takmer sto rokov. „Za tie dekády prešla nejednou opravou, no stále nemožno hovoriť o ideálnom stave. Citeľné je najmä technické a hygienické opotrebenie,“ uvádza na sociálnej sieti mestská časť Nové Mesto, ktorá dlhodobo pripravovala rekonštrukciu objektu školy. Nedávno sa začalo s realizáciou jej prvej etapy, ktorá je zameraná najmä na odstránenie príčin vlhnutia stien v suteréne, sanáciu obvodového muriva v exteriéri aj interieri, realizáciu drenáží, opravu

Budovu školy na Českej ulici navštívil v roku 1930 aj vtedajší prezident T. G. Masaryk.

časti kanalizačného potrubia a opravu vonkajšieho schodiska a dažďovej kanalizácie. „Druhá etapa nadviaže na tieto práce hneď, ako to rozpočet dovoľí, a dovedie

modernizáciu do finále. Jej cieľom bude riešenie hygienických nedostatkov a modernizácia inštalácií v celej budove,“ podotýka mestská časť. Tá v uplynulých týždňoch odovzdala zhotoviteľovi aj technicky zastaraný objekt detských jaslí na Robotníckej ulici, čím sa oficiálne začala ich rozsiahla rekonštrukcia. V rámci nej sa realizuje zateplenie fasády, výmena okien a dverí, ale aj oprava strechy, elektroinštalácií a ďalších technických častí objektu. „Výsledkom budú nižšie tepelné straty, zvýšený komfort pre deti aj personál počas celého roka a tiež pozitívny dopad na spotrebu energií a mikroklimu v okolí,“ sľubuje Nové

Detské jasle na Robotníckej ulici sú v prevádzke už od roku 1977.

LD Kamenárstvo Bratislava

Zákazková kamenárska výroba v oblasti cintorínskej architektúry a stavebníctva

VYUŽITE LETNÉ ZĽAVY
Nechajte si spracovať cenovú ponuku zdarma

KAMENÁRSTVO

tel.: +421 903 342 841

mail: info@kamenarstvodubsky.sk

web: www.kamenarstvodubsky.sk

Dobyli svet robotiky

BRATISLAVA

Stredoškôlaci z Prešova a Bratislavy ovládli súťaž v robotike RoboCup, ktorej sa zúčastnilo viac ako 4 000 mladých ľudí. V brazílskom meste Salvador získali zlatú, striebornú aj bronzovú medailu.

Tím z Gymnázia Grösslingová v zložení Radoslav Kováč, Tomáš Kováč, Michal Imrišek, Matúš Mišiak a Radko Bábiček obsadil v kategórii futbalových robotov Soccer Open krásne druhé miesto. (ak)

Ďalšia zóna PAAS

RUŽINOV

Od 6. augusta je systém PAAS rozšírený o lokalitu Pošeň. Cez pracovné dni od 12. a v nedeľu a počas sviatkov od 18. do 24. hodiny tak nerezidenti za parkovanie zaplatia 1,50 za hodinu.

Pošeň je súčasťou zóny RU3, kam už patria Štrkovec, Trávniky a Klingerova kolónia. Neskôr tam pribudnú aj Ostredky. (ak)

Duslo skončilo

NOVÉ MESTO

Spoločnosť Duslo definitívne ukončila výrobu v bývalej chemickej továrni Istrochem. Uzatvorením prevádzky príde o prácu približne 200 ľudí.

Výroba v závode založenom Alfredom Nobelom prežila vojny, normalizáciu aj rozpad Československa, na lopatky ju však položili najvyššie ceny energetických komodít v Európe. (TASR)

Viac článkov zo života v Bratislave nájdete na

www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny

Inšpirácia pre Bratislavu: tri európske susedstvá, ktoré fungujú ako plnohodnotné lokálne centrá

Tvorba lokálnych centier nie je nový koncept. Plne funkčné susedstvá, v ktorých sa obyvatelia a obyvateľky cítia ako doma a zároveň v nich nájdú všetko potrebné na bežný život, nájdeme v rôznych mestách naprieč Európou. Pozrite si príklady pôsobivých štvrtí z Londýna, zo Štokholmu a z Viedne, ktorými sa inšpirovala aj Bratislava.

Foto: shutterstock

Foto: John Sturrock

King's Cross v Londýne: z nebezpečnej časti mesta živá štvrť s miliónmi návštevníkov

King's Cross je najväčšou rozvíjajúcou sa štvrťou v Londýne za posledných 150 rokov. Na opustenom a znečistenom industriálnom pozemku, ktorému sa miestni roky vyhýbali, teraz stojí nové lokálne centrum plné života.

„Do tejto časti Londýna sa nechodi-

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

lo, bola neslávne známa kriminalitou, drogami a prostitúciou. Už od začiatku sme preto museli pracovať na zmene vnímania tejto štvrte. Pristúpili sme k tomu tak, že sme vybudovali verejné priestory oveľa skôr, ako sme ich potrebovali,“ vysvetľuje Nick Searl, výkonný riaditeľ Argent Ltd, firmy zodpovednej za rozvoj King's Cross.

S výstavbou sa začalo v roku 2008. V roku 2011 sa sprístupnili prvé ve-

rejné priestory. „Hlavný bulvár so stromami, s fontánami a lavičkami od železničných staníc po Granary Square stojí už od roku 2011 a umelecké podujatia sme tam organizovali už aj predtým. Dali sme tak ľuďom dôvod prísť sa sem pozrieť,“ pokračuje Searl.

Odvtedy sa do King's Cross nasťahovali noví obyvatelia a obyvateľky, firmy obsadili nové obchodné a kancelárske priestory a stala sa z neho destinácia, ktorú navštívi takmer 12 miliónov ľudí ročne.

Vytvorenie novej štvrte si vyžadovalo dohodu s mestom, ktorá sa začala zafinancovaním cieľov a hodnôt v publikácii Principles for a Human City. „Pomohlo, že sme nezačali hneď kresliť. Neprišli sme na samosprávu s hotovým návrhom: „Aha, čo na to vravíte?“, ako sa to bežne robí. Namiesto toho sme začali budovať dôveru tým, že sme sa so samosprávou rozprávali o svojich ambíciách a viedli konzultácie s ľuďmi zo susedstva,“ ozrejmjuje Nick Searl.

Veľký a dlhodobý projekt pre Bratislavu – Nové Lido

Paralelu so štvrťou King's Cross nájdeme aj v Bratislave. Pre slovenské

hlavné mesto je obdobne robustným projektom Nové Lido.

Na území CMC (Celomestské centrum) Petržalka sa rozvíjajú dva rozsiahle projekty od dvoch väčšinových vlastníkov – Nové Lido a Southbank. V CMC Petržalka by malo vzniknúť bývanie pre približne 10-tisíc obyvateľov a do 17-tisíc pracovných miest. Jeho ambíciou je prepojiť centrum na oboch brehoch Dunaja v podobe zrkadliacich sa námestí spojených lávkou. Na pravom brehu má vzniknúť kompaktná mestská zástavba, mestský bulvár s električkou, rozsiahle verejné priestory a športovo-rekreačná zóna.

Firma Argent Ltd londýnsku štvrť stále spravuje a plánuje to robiť aj po jej úplnom dostavaní. Výhody dlhodobej správy King's Cross opisuje výkonný riaditeľ firmy na príklade: „Kedysi chodili taxíky aj autobusy až na Granary Square. Rozhodnutie zafinancovať odstránenie cesty vzniklo aj preto, lebo z King's Cross spraví lepšie a atraktívnejšie miesto, čiže zároveň zvýši jeho trhovú hodnotu. Ak by King's Cross nebol v dlhodobej správe, už by sa to určite nemenilo. Nerobíme dobré verejné priestory preto, že sme altruisti. Máme na to veľmi logické finančné dôvody.“

Stockholm Royal Seaport: bývalá priemyselná zóna sa mení na inkluzívne, dostupné a klimaticky odolné centrum

Norra Djurgårdsstaden – alebo aj Stockholm Royal Seaport – je rastúca zmiešaná štvrť v Štokholme a jeden z najväčších projektov mestského rozvoja v Európe. Rozprestiera sa na území bývalej priemyselnej zóny, 1,5-krát rozsiahlejšej ako najväčší bratislavský brownfield Istrochem. Jej súčasťou je aj osem kilometrov nábrežia s prístavom, ktorý susedí s národným parkom.

„Posledných približne 150 rokov sa tu nachádzala priemyselná zóna a pred ňou chránená prírodná oblasť patriaca švédskej kráľovskej rodine. Ako však Štokholm rástol, v 50. rokoch 19. storočia sa kráľovská rodina s mestom dohodla na výmene pozemkov. Vďaka tomu tu postavili prístav, ktorým sa do mesta dostávalo uhlie, a železniciu, ktorá prístav prepojila s centrom mesta. Ide o najväčší prístav vo východ-

Foto: Eric Cung Dinh, Stockholms Stadt

nej časti Štokholmu, kam prichádzajú trajekty z Fínska a baltských krajín, ako aj rôzne výletné lode. Priemyselná oblasť bola plne funkčná asi sto rokov, no neskôr jej začal chýbať priestor na ďalší rozvoj. Mesto zároveň registrovalo veľký dopyt po novom bývaní a kancelárskych priestoroch,“ opisuje lokalitu Staffan Lorentz, ktorý pracuje na projekte Stockholm Royal Seaport ako riaditeľ rozvoja v rámci Správy mesta Štokholm.

Aspern Seestadt vo Viedni: na mieste bývalého letiska vzniklo priateľivé susedstvo takmer bez áut

Aspern Seestadt je okrajová štvrť Viedne, kde postupne vzniká nové lokálne centrum so základom v komunite.

„Pôvodne tu bolo letisko, ktoré však prestalo plniť svoj účel. V roku 1992 získalo pozemky mesto, aby tu postavilo novú štvrť. Momentálne je dobudovaná zhruba tretina, býva tu 12-tisíc ľudí, ale vízia je, že to bude 25-tisíc,“ hovorí architektka a urbanistka Andrea Boroš Leitmann, ktorá vo štvrti býva.

Foto: Stadt Wien

Prvé byty boli postavené v rokoch 2014 – 2015, ale ešte predtým sem mesto dotiahlo metro, keďže išlo o okrajovú časť, ktorá nebola dobre dostupná verejnou dopravou.

Z Aspern Seestadtu sa dá metrom do centra Viedne dostať za asi 25 minút, budúci rok do štvrte povedie aj električka. „Autá v štvrti jazdia dvadsiatkou či tridsiatkou, pričom chodci a cyklisti majú väčšinou prednosť. Fungujú tu záchranné parkovacie domy, čiže na ulici sa parkuje málo. Deti sú od dvoch-troch rokov vedené k tomu, že bicykel je jedna z prvých možností, keď sa potrebujete niekam dostať,“ vysvetľuje Andrea.

Bývalé letisko vo Vajnorocho vytvorí susedstvo na pomedzí mesta a vidieka

Aj Bratislava disponuje priestorom bývalého letiska, ktorý má ambíciu stať sa plne funkčnou štvrťou. Základná vízia štvrte v lokalite Vajnory spočíva vo vytvorení série susedstiev, ktoré budú obklopovať centrálny park s veľkosťou až 11 hektárov.

Rozvíjajú sa tu bude zástavba polomestského charakteru s dostupným bývaním – od mestských domov a polooutvorených blokov až po rodinné domy.

K udržiavanej zeleni v parkoch a na ihriskách prispievajú aplikované princípy udržateľnosti. „Už pri výstavbe navrhli systém špongiového mesta, kde sa zadržiava dažďová voda, aby sa tak podporil rast zelene. A naozaj to funguje. Na stromoch jasne vidno, ako sa im dari. Okrem toho máme na streche solárne panely,“ hovorí obyvateľka.

Zaujímavosťou je, že v štvrti sa intenzívne rozvíja susedská komunita, čo bolo dané už predtým, než sa nasťahovali prví obyvatelia a obyvateľky. „Za niektorými bytovkami stoja tzv. neziskoví developeri. Často ide o družstevné byty, ktoré si ľudia môžu po istom čase odkúpiť za presne

Lokalita je však uzavretá a nepriechodná, preto sa napriek obľube športu málo využíva a niektoré jej časti chátrajú. Vzniká tak nová vízia pre Pásienky, ktorá plánuje lokalitu oživiť, otvoriť a premeniť na plnohodnotnú mestskú štvrť so zachovaním jej športového charakteru.

Na rozvoji štvrte pod taktovkou miestnej samosprávy spolupracuje 60 developerov. Po plánovanom dokončení v nej bude stáť 12-tisíc nových bytov a vznikne 35-tisíc pracovných miest.

Výzvy projektu spočívali v odkúpení pozemkov patriacich rôznym vlastníkom, čistení lokality od stavebného a priemyselného odpadu, ale aj získaní priazne miestnych. „V blízkosti plynárne žila komunita ľudí, ktorí v nej kedysi pracovali alebo tam pracovali ich rodičia. Mali obavy z toho, ako sa ich okolie zmení. Museli sme im ukázať, ako im táto zmena prospieje. Odstránili sme veľa znečistenia, vytvorili sme pre nich prepojenie s mestom aj parkom a sprístupnili miesta, ktoré boli doteraz za plotom,“ vysvetľuje Lorentz.

stanovených podmienok. My žijeme v projekte Baugruppe, ktorý postavil práve neziskový developer a stále je v jeho vlastníctve a správe. Na začiatku sme pritom museli absolvovať výberový proces, pretože sme sa chceli stať súčasťou komunity, ktorá je základným motívom projektov Baugruppe,“ vysvetľuje Andrea. ■

Viac fungujúcich príkladov zo zahraničia, ale aj ukážok toho, ako môže fungovať Bratislava a kde môže rozvíjať svoj potenciál, nájdete v knihe Rozumne rastúce mesto, ktorú pripravil kolektív odborníkov a odborníček s reálnymi skúsenosťami z naplňovania filozofie polycentrického mesta.

Vodiči, pozor: Dunajská a okolie prešli výraznými zmenami

STARÉ MESTO

Magistrát predstavil výsledky projektu „Bezpečnejšia Dunajská a Mlynské nivy“, v rámci ktorého v priebehu pár mesiacov zrealizoval významné úpravy. Tvrdí, že vo frekventovanom území vyriešili viacero problémov a zásadne zlepšili situáciu.

„Prírodná spojnice medzi autobusovou stanicou Nivy a historickým centrom mesta dlhodobo nebola pre peších či cyklistov ideálna a viacerým problémom tu čelili aj vodiči áut,“ uviedol hovorca magistrátu Peter Bubla a menoval chýbajúci priebeh pre chodcov i cyklistov na frekventovanej Karadžičovej, chýbajúce cykloprepojenie Ružinova a Starého Mesta na obzvlášť nebezpečnom úseku

Sčítanie dopravy ukázalo, že až 30 percent áut Dunajskou ulicou len prechádzalo ďalej na Štúrovu, preto došlo k jej zjednosmerneniu.

malých Mlynských nív, odbočujúce autá blokujúce dopravu, ale najmä významnú rezidentskú ulicu uprostred

Starého Mesta zaťaženú tranzitnou dopravou.

Všetky tieto problémy podľa mesta vyriešil komplexný

projekt, ktorý nadviazal na už začatú revitalizáciu známej Dunajskej, s ktorou sa začalo už v roku 2022. Ulica bola od križovatky s Rajskou ulicou v smere na Mlynské nivy zjednosmernená, pribudla oddelená obojsmerná cyklotrasa aj nový vyvýšený priebeh pre chodcov pri bábkovom divadle. Celý povrch vozovky bol opravený a chodník od Lazaretskej po križovatku s Ulicou 29. augusta bol vydláždený a rozšírený. Priebeh pre chodcov pri škole bol debarierizovaný a presunutý do bezpečnejšej polohy, zároveň v blízkosti vznikli nové parkovacie miesta, ktoré slúžia na krátkodobé zastavenie pre rodičov žiakov. Povrch vozovky aj chodníkov opravilo mesto aj na Ulici 29. augusta, kde pribudol

vyvýšený priebeh v križovatke s Ferienčíkovou ulicou aj nové odbočenie doľava na Cintorínsku ulicu. Vodiči tam už teda nebudú blokovať tých, ktorí chcú pokračovať v priamej jazde na Štúrovu. Na križovatke s Dunajskou ulicou a malými Mlynskými nivami zas vznikli nové dopravné ostrovcy a semafore pre cyklistov. Kompletne zmodernizovaná bola aj staršia svetelná signalizácia. Keďže po zjednosmerovaní Dunajskej už na malých Mlynských nivách stačí len jeden jazdný pruh, v uvoľnenom priestore vznikla nová oddelená obojsmerná cyklotrasa, ktorá prepája existujúce trasy do Ružinova, Starého Mesta a Petržalky. (ak)

Foto: Magistrát / Marek Velček

Svetoznámy youtuber ukázal Bratislavu miliónom ľudí

BRATISLAVA

Ak ste sa v polovici júla vybrali do centra, možno vás prekvapili davy fanúšikov sledujúce mladého muža v slovenskom futbalovom drese. Jeho tvár zrejme nepoznáte, no desiatky miliónov ľudí áno. Američan IShowSpeed totiž patrí k najsledovanejším youtuberom a streamerom na svete.

Medzi tisíckami iných turistov zavítal nedávno v rámci svojho európskeho turné do Bratislavy aj svetoznámy

youtuber IShowSpeed, ktorý svoju asi štvorhodinovú návštevu naživo vysielal na internete. Už pri prílete na letisko M. R. Štefánika ho čakali stovky fanúšikov, z ktorých mnohí pricestovali aj zo zahraničia, a davy ľudí mladíka obklopovali prakticky všade, kam sa pohol. Speed si počas svojej krátkej, ale intenzívnej návštevy stihol pozrieť niekoľko ikonických miest. Svoju púť začal pri parlamente, kde si z výšky obzrel Dunaj, potom na Bratislavskom hrade skúsil hrať na fujaru

Speedov stream sledovalo v reálnom čase viac ako 42-tisíc ľudí.

a ďalej pokračoval k pamiatkam v centre mesta. 20-ročný Američan si nenechal ujsť ani ikonický výhľad z Mosta SNP a na Zlatých pieskoch vyskúšal vodné lyže. V jednej z reštaurácií Speed ochutnal naše špeciality - pochválil bryndzové halušky aj pirohy, veterník nechal s trošku podozrievavým pohľadom bokom, no s o to väčším nadšením si neustále ujedal zo syrových korbáčikov, ktoré si vzal dokonca aj so sebou. Dobrý dojem mu však dlho nevydržal - pri od-

chode z reštaurácie youtuber so svojim tímom použil službu výťah, no ten sa kúsok nad zemou zasekol a nedali sa otvoriť dvere. Bohužiaľ sa práve tento incident stal virálnym a takmer 20 minút v zaseknutom výťahu získalo viac pozornosti než zvyšok štvorhodinového videa, ktoré už videlo 3,4 milióna ľudí. Aj komentáre sa väčšinou zhodnú na tom, že Slovensko si zaslúžilo viac - medvediu službu nám však podľa nich neurobil len výťah, ale najmä sprievodca, ktorý krásy

Začínal v 14-tich

Darren Jason Watkins Jr. (20), známy predovšetkým pod pseudonymom IShowSpeed, je americká internetová osobnosť, streamer a youtuber, ktorý si získal celosvetovú popularitu svojím energickým, chaotickým a často kontroverzným obsahom. Jeho kariéra odštartovala v roku 2019, no skutočný prelom nastal v rokoch 2021 a 2022, keď sa jeho živé prenosy a krátke videá začali virálne šíriť internetom. Speed je známy pre svoje intenzívne reakcie na videohry, najmä FIFA a Fortnite, ako aj pre svoje vtipné a často nepredvídateľné interakcie s divákmi. Jeho streamy sú plné křiku, spontánnych tančov a improvizovaných rapov, čo mu prinieslo obrovskú základňu fanúšikov, najmä medzi mladšou generáciou.

nášho mesta vôbec nedokázal predať. Škoda, snáď dá IShowSpeed aj 42,6 milióna jeho sledovateľov nášmu mestu ešte šancu. (ak) Foto: YouTube / IShowSpeed

Na jeseň otvorí druhé klientske centrum

RUŽINOV

Ministerstvo vnútra otvorí na jeseň v Bratislave už druhé klientske centrum. Chce tak odľahčiť to na Tomášikovej ulici, ktoré ročne vybaví takmer 52-tisíc klientov.

„Kapacita tohto najväčšieho a najnavštevovanejšieho klientskeho centra na Slovensku dlhodobo nepostačuje, keďže jeho služby využívajú v značnej miere aj osoby s trvalým pobytom mimo Bratislavy pracujúce či študujúce v hlavnom meste,“ vysvetlilo Ministerstvo vnútra SR (MV SR). Druhé klientske centrum plánuje otvoriť v obchodnom centre Styla pri Zlatých pieskoch a s prenajímateľom priestorov už uzatvorilo nájomnú zmluvu na 10 rokov s možnosťou predĺženia.

Výhodou lokality je predovšetkým jej dostupnosť - k novému klientskemu centru jazdí z centra mesta električka aj autobusy a navyše je v jej blízkosti aj zjazd z diaľnice a veľké parkovisko. „Ministerstvo vnútra od začiatku uvažovalo lokalizovať nové klientske centrum čo najviac na okraj Bratislavy, aby jeho návštevníci nezvyšovali dopravnú záťaž v hlavnom meste,“ skonštatoval štátny tajomník MV SR Patrik Krauspe s tým, že centrum by malo byť využívané najmä obyvateľmi satelitných obcí pri Bratislave, ktorí majú obmedzené možnosti využívať hromadnú dopravu.

Styla disponuje vyše 700 parkovacími miestami, ktoré budú môcť bezplatne využívať aj návštevníci klientskeho centra.

Druhé klientske centrum len najvyužívanejšie služby bude na začiatku poskytovať oddelenia dokladov, no po-

stupne svoju ponuku rozšíri. Predpokladá sa, že denne by mohlo vybaviť asi 200 až 250 žiadateľov o doklady, vďaka čomu by sa mali skrátiť čakacie doby v klientskom centre na Tomášikovej ulici aj na ďalších troch oddeleniach dokladov v Bratislave. „V minulom roku podalo žiadosť o pas takmer 63-tisíc osôb, o občiansky preukaz viac ako 71-tisíc osôb a o vodičský preukaz takmer 22-tisíc osôb,“ spresnil Krauspe. (ak)

Foto: STYLA

Samoobslužné sklady v Bratislave, v OC STYLA

- + dostupné 24/7
- + prístup autom až k dverám
- + izolované a zastrešené
- + zabezpečené - alarm, kamery, protipožiarny systém, oplatenie
- + 3 veľkosti - S, M, L
- + krátkodobý aj výhodný dlhodobý prenájom

www.pinkbox.sk | +421 907 495 490

Podniková predajňa

We-tec v OC Styla

we-tec
moderný bytový nábytok

Kvalitné dizajnové posteľe, matrace, jedálenské stoly a stoličky a ešte viac... Navyše, zaujímavé zľavy!

Podniková predajňa We-tec, s.r.o.:
OC STYLA, vchod A, 2. Poschodie
Studená 4/B, Bratislava
(pri Zlatých pieskoch, areál Palace)

tel.: +421 905 291 706
+421 911 763 862
e-mail: infostyla@we-tec.sk
web: www.we-tec.sk

Výsledky hospodárenia

BRATISLAVA

Mesto vlni hospodárilo s prebytkom vyše 24,56 milióna eur a pozitívne čísla hlásia aj jednotlivé mestské časti.

Ružinov uzavrel rok 2024 s prebytkom viac ako 3,6 milióna eur a Nové Mesto hospodárilo v minulom roku s prebytkom vo výške viac ako 196-tisíc eur. (ak)

Pozor na zvieratká

BRATISLAVA

V lete pribúdajú v útulku zvieratá, ktoré vypadli z balkónov a okien. Dôvodom je zvýšené vetranie počas horúčav a s tým súvisiacia znížená pozornosť.

„Ak nemáte stopercentne zabezpečené okná, balkóny a dvere, nikdy nenechávajte zviera v miestnosti samé bez dozoru,“ apeluje na sociálnej sieti Sloboda zvierat. (ak)

Foto: shutterstock

Gymnázium zrekonštruujú

PETRŽALKA

Kraj za takmer 1,7 milióna eur bez DPH zrekonštruuje Gymnázium Alberta Einsteina v Petržalke, ktoré je v jeho v zriaďovateľskej pôsobnosti.

Súčasťou obnovy bude zateplenie fasády a strechy, výmena okien a dverí, regulácia vykurovacieho systému či inštalácia tepelných čerpadiel i zariadení obnoviteľného zdroja energie. (TASR, ak)

VÝKUP

MINCE - BANKOVKY

0902 168 083

www.horinka.sk

Skúste šerm

DEVÍN
Ak vás zaujíma, ako sa bojuje mečom bez zranení, čo všetko stojí za scénickým duelom a kde sa končí divadlo a začína technika, prídte na hrad Devín. V nedeľu 3. augusta sa tam od 14. hodiny bude konať otvorený tréning skupiny Manu Forti, počas ktorého sa veľa dozviete a šerm si dokonca budete môcť vyskúšať aj sami. (ak)

Prídu hviezdy

BRATISLAVA
V auguste sa Bratislava stáva mestom festivalov a domácich aj turistov láka na vystúpenia svetových hviezd. Cez víkend 15. až 17. 8. sa uskutoční festival Lovestream s umelcami ako One Republic, Post Malone či Jonas Blue a na konci augusta (29. až 30. 8.) zas obľúbený Uprising, ktorý uvedie aj kráľovnú reggae Marciu Griffiths. (ak)

Tour de France

BRATISLAVA
Bratislava sa aj tento rok zaradí do vybranej skupiny krajín, kde sa uskutočnia preteky L'Etape by Tour de France, určené pre amatérskych jazdcov. Dlhá trať bude merať 112, krátká 60 kilometrov a obe odštartujú pri nákupnom ceste Eurovea. Pripravený je aj bohatý sprievodný program. (ak)

Nevyhádzajte knihy
darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

Viac článkov zo života v Bratislave nájdete na **www.banoviny.sk**
a aj na Facebooku **www.facebook.com/banoviny**

AUGUST V MESTE

BRATISLAVA
Pozrite si tipy na zaujímavé podujatia v našom meste, ktoré vám i vašim deťom spestria august príjemným zážit-

Bratislavská knižná burza

každú sobotu

V Starej tržnici môžete v sobotu zísť na najväčšiu knižnú burzu na Slovensku, ktorá spre-vádza pravidelný potravinový Trh-Piac-Markt. Táto jedinečná akcia sa koná vždy od 9. h do 15. h na poschodí tržnice. Nájdete tu najmä knihy, ale popri nich sa určite objavia aj grafiky, gramoplatne, pohľadnice, časopisy, CD-čka, komiksy a plagáty, známky, mince a iné zberateľské predmety. Vstup je voľný. Viac na www.staratrznica.sk

Prehliadka reprezentačných priestorov

6. augusta

Historické múzeum SNM ponúka unikátnu možnosť nahliadnuť do reprezentačných priestorov na prvom poschodí Bratislavského hradu, kde sa s menšou prestávkou už viac ako 240 rokov stretávajú štátnici. Počas špeciálnej prehliadky 6. augusta od 16. hodiny vás nimi prevedie riaditeľ múzea Peter Barta. Viac na www.snm.sk

Večer na hradbách

15. augusta

Mestské hradby sa v piatok 15. augusta stanú dejiskom zaujímavého podujatia s bezplatným vstupom. O 18. hodine ho odštartuje predstavenie Kabaret kúziel a o 19.30 vystúpi hudobníčka SJU, ktorej repertoár je plný hravej a tanečnej elektroniky, farbených vizuálov, kostýmov a projekcii. Program vyvrcholí o 21. hodine koncertom bratislavskej elektro kapely Noční jazdci. Viac info na www.bkis.sk

Offline stretnutie

17. augusta

Offline zóna je iniciatíva, ktorá spája ľudí v bezpečnom priestore bez smart a mobilných zariadení. Vytvára príležitosť pre skutočné zážitky, prepojenie s ľuďmi a čas na záľuby. V nedeľu 17. augusta si na Námestie slobody od 16.30 stačí priniesť deku, vodu, snacky na zdieľanie a aktivitu, k dispozícii budú hry aj športové potreby. Vstup je zadarmo. Viac info na www.bkis.sk

Vyberte si zážitok na víkend aj všedný deň

kom. O ďalších priebežne informujeme na našom webe www.banoviny.sk. Program sa môže v priebehu mesiaca zmeniť, pred návštevou si ho preverte na webovej stránke organizátorov. (bn)

Foto: archív

Symbol vidieka

do 27. augusta

V Justiho sieni Primaciálneho paláca sprístupnili 11. ročník výstavy drotárskeho umenia s názvom Symbol vidieka, ktorý prináša vyše 80 diel od viac ako 40 autorov zo Slovenska i zahraničia. Medzi najvýraznejšie exponáty patrí 40-kilogramový medveď, lúka drôtených kvetov či dvojmetrový holubník. V rámci výstavy sú pripravené aj

workshopy a tvorivé dielne. Viac na www.bkis.sk

Symfónia umenia

1. až 7. septembra

Ružinov bude v prvý septembrový týždeň opäť hostiť hudobné hviezdy. V rámci festivalu Symfónia umenia privíta opernú superstar Jonasa Kaufmana aj legendárnu vokálnu formáciu Take 6, tešiť sa môžete tiež na unikátny koncert Textári / pocta hudobným básnikom, na ktorom vystúpi Palo Hamel, Peter Lipa či Katka Knechtová. Viac info na www.symfoniaumenia.sk

Red Bull Letecký deň

6. septembra

Na Slovensko sa po 20 rokoch vráti Red Bull Letecký deň. V sobotu 6. septembra na Kuchajdu prinesie unikátnu šou, kde svoj netradičný stroj zo šesťmetrovej rozjazdovej rampy spustí 33 tímov. Hodnotiť sa však bude nielen dĺžka letu, ale aj konštruktérska práca, kreativita a originalita predvedenej šou. Viac na www.redbull.com

ŠPORTOVÉ PODUJATIA V MESTE: Prídte fandieť našim

BRATISLAVA
Pozrite si tipy na zaujímavé športové stretnutia, ktoré sa konajú na domácej pôde bratislavských tímov. Dátumy sa môžu v priebehu mesiaca me-

niť, preto si ich vopred overte na ich webovej stránke. Ak viete o ďalšom zaujímavom podujatí pre športových fanúšikov, napíšte nám na redakcia@banoviny.sk. (bn)

Futbal

1. 8., 17.00 h,	ŠK Slovan Bratislava B - FC Petržalka (2. liga)
2. 8., 20.30 h,	ŠK Slovan Bratislava - FK Železiarne Podbrezová (1. liga)
6. 8., 17.00 h,	FC Petržalka - FK MŠK Považská Bystrica (2. liga)
9. 8., 17.00 h,	FK Inter Bratislava - FK MŠK Považská Bystrica (2. liga)
10. 8., 10.30 h,	FC Petržalka - OFK Dynamo Malženice (2. liga)
16. 8., 18.00 h,	ŠK Slovan Bratislava - MFK Skalica (1. liga)
17. 8., 10.30 h,	ŠK Slovan Bratislava B - FK Inter Bratislava (2. liga)
23. 8., 16.30 h,	FK Inter Bratislava - OFK Dynamo Malženice (2. liga)
24. 8., 10.30 h,	FC Petržalka - MŠK Žilina B (2. liga)
30. 8., 20.30 h,	ŠK Slovan Bratislava - FC Košice (1. liga)
31. 8., 10.30 h,	ŠK Slovan Bratislava B - FC ViOn Zlaté Moravce - Vrábce (2. liga)

Dostihy

10. 8., 14.00 h,	31. Zlatý bičik
------------------	-----------------

Draždiak je pre všetkých zadarmo - aj s novinkou

PETRŽALKÁ

Viacereých návštevníkov nedávno po príchode k Draždiaku nemilo prekvapila informácia, že majú uhradiť jednoeurový poplatok.

Mestská časť avizuje, že nejde o jej iniciatívu a vstup zostáva bezplatný, podotýka však, že v okolí jazera patria vybrané parcely súkromným vlastníkom. „Čochvíľa v areáli pribudnú informačné tabule, ktoré jasnejšie vymedzia priestor patriaci našej mestskej časti,“ informuje Petržalka na sociálnej sieti s tým, že nikdy nevyberala a ani nebude vyberať poplatky za vstup ani za používanie mobiliáru či toaliet. Úplne zadarmo si dokonca toto leto môžu detskí návštevníci užiť aj novú atrakciu - zorba valec na vode. Tá je prístupná denne až do začiatku septembra v čase od 10. do 18. hodiny a jej prevádzku zabezpečujú záchranári zo Spolku ochran-

Mestská časť nevyberá poplatky za návštevu Draždiaka ani za použitie novej detskej atrakcie.

cov vody OCTOPUS. Práve pri ich základni neďaleko bufetu Barracuda si môžu deti vyskúšať, aké je kotúľať sa po vode v nafukovacom valci. „Zmestí sa ich tam viac, takže zábava je zaručená aj v partii,“ uzatvára Petržalka. (ak)

Foto: MČ Bratislava-Petržalka

Fantastický úspech, hráčka nášho NTC vyhrala juniorský Wimbledon!

V priebehu celého turnaja vo Wimbledone stratila Mia Pohánková len jeden set.

BRATISLAVA
Víťazstvo, ktoré sa zapíše do dejín športu aj nášho mesta. V grandslamovom turnaji junioriek vo Wimbledone zvíťazila Mia Pohánková, ktorá od roku 2022 trénuje v Národnom tenisovom centre. Slovenská tenistka Mia Pohánková (16) triumfovala v dvojhre junioriek na grandslamovom turnaji vo Wimbledone, keď vo finále zdolala nasadenú šestku Američanku Juliete Parejovou 6:3 a 6:1. Zverenkyňa trénera Róberta Gašparetza sa stala štvrtou slovenskou šampiónkou v grandslamovom

juniorskom singli v ére samostatnosti. Napodobnila Renátu Jamrichovú, ktorá vlni triumfovala vo Wimbledone aj na Australian Open, Terezu Mihalíkovú (Australian Open 2015) aj Bratislavčanov Kristínu Kučovú (US Open 2007) a Martina Kližana (Roland Garros 2006). Triumf Mie Pohánkovej v dvojhre junioriek na slávnom Wimbledone nadchol aj Miloslava Mečířa, prezidenta Slovenského tenisového zväzu. Olympijský šampión zo Soulu 1988 verí, že talentovaná šampiónka sa v budúcnosti dokáže presadiť aj medzi ženami. „Veľmi sa teším

z tohto vynikajúceho výsledku a úspechu. Je skvelé, že Mia fantasticky nadviazala na vlnajúci úspech Renáty Jamrichovej a po roku vo Wimbledone opäť triumfovala Slovenka. Od štvrtfinále dosahovala vynikajúce a jednoznačné výsledky, na londýnskej trávě sa určite dobre cítila. Verím, že to pre ňu bude povzbudenie do ďalšej práce,“ uviedol Mečíř. Mia Pohánková býva v Novom Meste, no pochádza z Levíc, kde sa tenisu začala venovať ako štvorročná. „Keďže som dosť súťaživý typ, rodičia so mnou pomaly začali chodiť po turnajoch. Najskôr to boli turnaje do desať rokov, potom do dvanásť a nakoniec som sa dostala aj na majstrovstvá Európy do štrnásť rokov, kde som nakoniec skončila druhá,“ uvádza tenistka, ktorá na seba ešte výraznejšie upozornila minulý rok v októbri, keď dokázala vo veku 15 rokov triumfovať na ženskom turnaji J&T Banka Slovak Open v Bratislave. Vďaka zisku titulu vo Wimbledone je v juniorskom rebríčku ITF aktuálne na siedmom mieste. (ak, TASR)

Foto: TASR

UNIVERSITY OF SECURITY MANAGEMENT IN KOŠICE
VYSOKÁ ŠKOLA BEZPEČNOSTNÉHO MANAŽÉRSTVA V KOŠICIACH
pracovisko BRATISLAVA
kontakt : +421 911 607 112; studium-ba@vsbm.sk

Ponúkame dennú (zatiaľ iba v Košiciach), alebo externú formu štúdia:
Bc. Ing. PhD.
v štúdiom odboru „bezpečnostné vedy“
študijnom programe „riadenie bezpečnostných systémov“
+ možnosť profilácie v oblastiach:

- špeciálna pedagogika pre bezpečnostné vedy,
- integračná bezpečnosť v leteckej doprave,
- bezpečnosť finančných operácií a korupcia,
- bezpečnosť v doprave a dopravné infraštruktúre,
- kybernetická bezpečnosť,
- environmentálna bezpečnosť,
- bezpečnosť v zdravotníctve a sociálnej práci.

- osobná starostlivosť o študenta (tutor),
- možnosť externého kombinovaného štúdia formou online prednášok a konzultácií na pracovisku BRATISLAVA,
- výučba v externej forme iba 2 týždne v mesiaci, a to v piatok od 15.00 hod. a sobotu od 8.00 hod. cez Microsoft Teams,
- cena externého štúdia iba 700 Eur / semester,
- dĺžka štúdia : Bc. - 3 roky a Ing. - 2 roky.

tel.: 0911 607 112, 0911 635 161, 0911 635 151,
e-mail: studium-ba@vsbm.sk ; vsbm@vsbm.sk
www.vsbm.sk

Mladé talenty

BRATISLAVA

So striebornými medailami sa vrátili z Majstrovstiev Európy tenisti Max Lorinčík (TK Petržalka), Andrej Adamovič (TK Petržalka) a Martin Čelár (Šport park Lúčky).

Pre slovenských chlapcov vo vekovej kategórii do 14 rokov je to historický úspech, nakoľko sa na majstrovstvách od začiatku súťaže v roku 1979 prebojovali do finále vôbec po prvý raz. (TASR)

Letisku sa darí

RUŽINOV

Prelomiť miliónu hranicu odbavených pasažierov sa letisku podarilo tento rok skôr ako vlani – prispel k tomu aj rekordný jún, keď jeho bránami prešiel historicky najvyšší počet cestujúcich za 6. mesiac.

Generálny riaditeľ Letiska M. R. Štefánika Dušan Novota predpokladá, že počet cestujúcich by tento rok mohol dosiahnuť hranicu dvoch miliónov, čo sa doteraz podarilo len štyrikrát v histórii. (ak)

Foto: ak

Na obede v táckarni v lukratívnej štvrti pri Dunaji

Bedeker gurmána

RUŽINOV

Ak sa chcete dobre najesť, v rozvíjajúcom sa novom centre v okolí Pribinovej ulice je lákavých možností viac ako dosť, tentoraz sme si však zvolili jednoduchú jedáleň. Nájdete ju vo vnútrobloku obkolesenom dvojčikami výškoviek Panorama City, bývalým presscentrom, z ktorého je dnes Tower 115, a administratívnym komplexom Panorama Business – práve sem treba zamieriť.

Hoci názov táckarne Obederia sme si vo vnútrobloku všimli zďiaľky, prístup je o čosi komplikovanejší. Zvonka sa dnu nedostaneme, dvere sú zamknuté, musíme vojsť do budovy a pokračovať popri recepcii vpravo, tam je náš cieľ. V Obederii tvrdia, že nie sú len taká obyčajná jedáleň, kde sa rýchlo a pomerne lacno najete, a je to pravda. V dennom menu máme na výber z dvoch polievok a štyroch hlavných jedál, no robia aj talianske či ázijské špeciality v sekcii Live Cooking, ktoré pripravujú úplne čerstvé a my môžeme sledovať celý proces. Vyskúšali sme z oboch ponúk a neodolali sme ani ich

Pizza

Kuracie soté

Špagety aglio olio

Morčacie medajlónky, kurací vývar

Čevabčiči, tekvicový krém

limonádam, ktoré predávajú v pollitrových fľaškách za príjemnú cenu 2 €. Mimochodom, vodu si do pohára načapujete grátis, čo nie je všade bežné.

V deň našej návštevy mali Kurací vývar s mäsom a zeleninou (0,70 €) a Tekvicový krém s bylinkami (0,70 €), ak by sme si dali polievku mimo menu, platili by sme za ňu 1,50 €. Pri kuracom vývare možno za plus určite pokladať hustotu polievky, naozaj v nej bolo nielen dosť zeleňiny, ale aj mäsa. To pri menučkových polievkach vôbec nebýva pravidlom. Taktiež vizuálne pôsobila výborne. Pokiaľ však ide o samotnú chuť, ničím nás neohúrila, môžeme ju ohodnotiť ako bežný priemer. Tekvicový krém bol zas pre nás príliš riedky, chuťovo síce dobrý štandard, ale čo sa týka konzistencie polievky, predstavovali sme si ju oveľa krémovjšiu.

Na Čevabčiči s cibuľou, horčicou a varenými zemiakmi (6,50 €) sme sa ozaj tešili, ale od balkánskej klasiky malo jedlo ďaleko. Mäsové „valčeky“ boli na náš vkus málo mäsové a málo opečené, chcelo to ešte tak dve minútky, aby boli zlatisto hnedé s chutnou kôrkou, tá nám chýbala. Zemiaky boli typické jedlenské, stačilo ich len dosoliť. Ako rýchly obed, za ktorý nedáte majetok, jedlo

postačuje, ale veľký zážitok sa nekonal.

Zato príjemne prekvapilo Dusené kuracie soté v syrovo-šampiňónovej omáčke s ryžou (7,30 €), bohato vyzdobené lístkami rukoly. Mäsko bolo mäkké, šťavnaté a dobre ochutené, rovnako potešila lahodná omáčka, pri jej príprave šampiňónmi rozhodne nešetřili. Dusená ryža sa tiež vydarila, nebola ani suchá, ani rozvarená, ozaj nám chutila.

Treťou voľbou z menu boli Morčacie medajlónky obalené v slanine, štuchané zemiaky a šalát z červenej kapusty s jablkami (8,90 €). Pokiaľ ide o samotnú chuť, ničím nás neohúrila, môžeme ju ohodnotiť ako bežný priemer. Tekvicový krém bol zas pre nás príliš riedky, chuťovo síce dobrý štandard, ale čo sa týka konzistencie polievky, predstavovali sme si ju oveľa krémovjšiu.

Na Čevabčiči s cibuľou, horčicou a varenými zemiakmi (6,50 €) sme sa ozaj tešili, ale od balkánskej klasiky malo jedlo ďaleko. Mäsové „valčeky“ boli na náš vkus málo mäsové a málo opečené, chcelo to ešte tak dve minútky, aby boli zlatisto hnedé s chutnou kôrkou, tá nám chýbala. Zemiaky boli typické jedlenské, stačilo ich len dosoliť. Ako rýchly obed, za ktorý nedáte majetok, jedlo

postačuje, ale veľký zážitok sa nekonal. Zato príjemne prekvapilo Dusené kuracie soté v syrovo-šampiňónovej omáčke s ryžou (7,30 €), bohato vyzdobené lístkami rukoly. Mäsko bolo mäkké, šťavnaté a dobre ochutené, rovnako potešila lahodná omáčka, pri jej príprave šampiňónmi rozhodne nešetřili. Dusená ryža sa tiež vydarila, nebola ani suchá, ani rozvarená, ozaj nám chutila.

prosciutto mozarellu, veľké hoblíny chutného parmezánu a kopec rukoly na samom vrchu. Ingrediencie boli určite z tých lepších. Cesto bolo tenké a jemne chrumkavé, syr vynikajúci, len prosciutto trochu slanejšie, čo potlačalo chuť ostatných vecí.

Ďalšou špecialitou na objednávku boli jednoduché špagety Pasta Aglio Olio (7,90 €), ktoré milujeme. Čakali sme autentické talianske jedlo, no táto verzia zaostávala, chýbala jej pikantnosť. Zjavne pri príprave použili málo restovaného cesnaku a čili papričiek, ktoré majú mať hlavné slovo. Cestoviny však boli uvarené tak, ako majú byť, al dente, parmezán chutný, páčilo sa nám i servírovanie na veľkom tanieri.

Všetky porcie boli pre nás primerané, ceny tiež, a chválíme aj príjemné veľkorysé prostredie jedálne, kde si ľahko nájdete pokojné miesto pre seba i v čase obedňajšieho návalu. Nezažili sme zhon či chaos, všetko išlo hladko – nakoniec, jedlá z menu sú vystavené, takže sa pre to svoje rozhodnete rýchlo. Obederia sa nehrá na fine dinig, ale splní to, čo táckareň môže sľúbiť, niekedy možno i trochu viac. (bn)

Foto: Matúš Husár

Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdíček
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Bratislavské

Noviny.sk
www.facebook.sk/banoviny

Legendárny Park kultúry
 a oddychu by mal 70 rokov

Anna: Tej budovy je nesmierna škoda, výškou nerušila, nezakrývala výhľad, dopĺňala rekreačný charakter nábrežia.

Zuzana: Patrim k staršej bratislavskej generácii, pre ktorú PKO znamenal symbol ozajstnej kultúry. A čo nám z toho zostalo? Nič, len vlnitá plechová počmáraná opacha desaťročia na hanbu sveta.

Jozef: Ničenie histórie by sa malo trestať.

Ján: Komunistická opacha šla chvalabohu k zemi.

Rita: PKO bola naša mladosť – tanečné podujatia, veľká sála plná hudby, na poschodí rôzne zaujímavé krúžky... Vonku sa požičiavali bicykle pre deti (v piatich rokoch som sa tam aj ja učila s ostatnými deťmi). Je ho nesmierna škoda.

Foto: Archív TASR

Chátrajúca bývalá policajná ubytovňa v Dúbravke sa premení na bytový dom

Martin: Prečo každú budovu musíme najprv nechať schátrať, aby sme potom do nej naliali milióny?

Juraj: Najväčší holubník na Slovensku.

Oliver: Ak by som si mal vybrať, či si kúpim túto (za päť korún a rýchlo) prerobenú ruinu, alebo úplne novo postavený byt, tak beriem to druhé. Cena bude rovnaká.

Filip: Toľko budov je po Bratislave, z ktorých by sa dali spraviť nájomné byty a nikto s tým nič nerobí.

Jana: Paráda, konečne, veď vyzerá, akoby tam duchovia žili.

Foto: ms

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každý mesiac z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trefné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mail redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Márne upozorňujem na zastávku...

Na tento nebezpečný stav chodníka na zastávke Železná studnička som upozornil už pred pár týždňami, možno už mesiacmi, a zmenu stále nevidno. Žeby sa na takúto maličkosť konalo verejné obstarávanie?

čitateľ Andrej

Foto: čitateľ

Pekná, ale nefunkčná

Nedá mi nereagovať na článok „Unikát na autobusovú zastávku vyšla z tlačiarne“. Nevie, či mi niekto vysvetlí pojem

funkčný, lebo táto zastávka na Harmincovej ulici je všetko možné, len nie funkčná. Vzadu je vyše 20 dier, cez ktoré prší, nie je tam lavička a koľko ľudí sa môže schovať pred vetrom, dažďom? Ako moderná socha áno, ale ako pomoc pre ľudí takmer vôbec.

čitateľka Eva

Foto: ITB Development

DREVENÉ ROLETY

- výmena popruhu
- náter roliet
- generálne opravy aj tých najstarších roliet
- nové drevené rolety

mobil: 0903 349 274 mail: info@eslinger.sk
www.eslinger.sk

Bratislava Teatro

Teatro Bratislava s.r.o.
 DK Ružinov, Ružinovská 28
 820 09 Bratislava

teatroba@teatroba.sk
www.teatroba.sk
 +421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek
 Ticketportal

5. 10. FRIDA
 Ne: 19:00
 MALOVAŤ A MILOVAŤ
 Katarína Ivanová
 Tomáš Palonder
 Marcel Ochranek
 Mirka Galis Partlová

6. 10. Po: 19:00
Milenec
 Účinkujú: K. Haydu, M. Galis Partlová,
 D. Ziaranová, M. Mňahončák
 Režia: Soňa Ferencová

12. 10. Ne: 19:00
CAVEMAN
 Honza Holík / Jakub Slach

19. 10. Ne: 19:00
SOBÁŠNY LIST
 Martin Mňahončák
 Soňa Norisová
 David Hartl
 Dominika Ziaranová

20. 10. Po: 19:00
 V alternáciách účinkujú: M. Ochranek,
 K. Olasová, D. Ziaranová, D. Szabo, M.
 Majesky, P. Boublik, J. Valocká, L.
 Vrablicová, J. Hrdka, S. Pelovský

4. 11. Ut: 19:00
POZVÁNKA
 Bláznivá komédia v trojke
 Zuzana Tučinská, Maja Labuda & Martin Mňahončák

Hráme pre Vás
 v DK Ružinov!

Starožitnosti
Panenská 22

Odkúpime v hotovosti:
 sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky,
 lampy, nábytok, i celé
 pozostalosti, umenie každého druhu
 Konzultácie zdarma aj u Vás doma
 tel: 0907 981 477
 Sme tu pre Vás už 30 rokov

Ikonický štít

STARÉ MESTO

Na fasádu Lekárne U červeného raka sa po dlhej dobe vrátil ikonický štít z roku 1895, ktorý museli kvôli mnohým poškodeniam reštaurovať.

Symbol raka na štíte súvisel s označením domu ešte pred zavedením popisných čísel. Mal symbolický význam - vďaka schopnosti obnovovať stratené končatiny rak stelesňoval liečenie a uzdravenie. (ak)

Zmizne opacha

PETRŽALKÁ

Dlhodobu opustenú budovu bývalej Expozitiury VÚB na Rovniankovej ulici prejde rekonštrukciou, ktorú bude realizovať súčasný majiteľ budovy. Ukončená by mala byť do jedného roka.

V pôvodne administratívnych priestoroch vzniknú byty, ktoré odkúpi mestská časť a ponúkne ich pre potreby vybraných kategórií zamestnancov, napríklad učiteľky či opatrovateľky. (ak)

Foto: MČ Petržalka

Z obchodov kancelárie

STARÉ MESTO

Už v druhom štvrtroku 2026 by mal byť dokončený projekt rekonštrukcie legendárnych budov Brouk & Babka a Dom odievania na Námestí SNP.

Investor avizuje, že v ikonickom komplexe Dunaj vznikne viac ako 10 000 m² prémiových kancelárskych priestorov, ktoré spájajú históriu a súčasnosť v jedinečnej podobe. (ak)

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

PREMENY BRATISLAVY

1968: Trnavské múto. Nákladný vlak zo stanice Nivy vchádza do stanice Bratislava – Filiálka

STARÉ MESTO

Vlak v meste - tak sa volá najnovšia výstava, ktorú môžete vidieť v Múzeu dopravy na Hlavnej stanici. Pamätáte sa ešte, kadiaľ niekedy až 40-metrové mašiny jazdili a že mestská doprava musela pred závorami dlho čakať, kým prejdú? Práve teraz máte príležitosť nielen spomínať, ale aj porovnať si minulosť s dneškom, vidieť obrovskú premenu miest, kde pred rokmi viedla železničná trať.

„Kedysi industriálna časť Bratislavy, známa pod názvom Nivy, zmenila v uply-

nulých desaťročiach svoju tvár na nepoznanie. Kým starší Bratislavčania nostalgicky spomínajú na jej pôvodnú podobu, najmladší, naopak, netušia, že po uliciach mesta jazdili kedysi aj vlaky. Obrazová výstava vás prostredníctvom dobových a súčasných fotografií oboznámi s históriou a následnou rozsiahlou premenou tejto časti mesta,“ pozývajú autori jedinečného podujatia v Múzeu dopravy.

Výstavu pripravili nadšenci Lubomír Deák, Martin Entner a Michal Jajcaj pri príležitosti 185. výročia prevádzky prvej konskej želez-

Vlakom krížom cez mesto

2025: Pohľad na rovnaké miesto dnes. Osobné vlaky do stanice Filiálka prestali jazdiť pred 40 rokmi.

nice v Uhorsku a 40. výročia zastavenia osobnej dopravy do stanice Bratislava – Filiálka a zastávky Bratislava – Slovany. V 40 ránoch na peróne uvidíte vzácne historické, a potom aj aktuálne fotografie, texty, staré mapy. Vnútri sa zas premieta krátke video, ktoré vám ukáže z výšky, kadiaľ premával vlak v časoch minulých. Možno si aj vy pamätáte na tie roky...

Náš čitateľ Ivan z Karadžičovej ulice si spomína napríklad na železničnú stanicu na Nivách (Bratislavčania ju volali aj malá stanica či malé nádražie), ktorá doslúžila pri-

bližne v roku 1983: „Často sme tam s kamarátmi zašli na bicykli. Neďaleko bola trafika - novinový stánok a pri ňom pumpa na vodu. Vždy sme si z nej načapovali, keď sme boli smädní.“ A našli sa medzi chlapcami aj odvážlivci, ktorí naskakovali na schodíky nákladných vozňov, keď ich železničiari posunovali, a dopriali si krátku cestu vlakom. Príďte si zaspomínať do Múzea dopravy v Bratislave, možno aj objavíte nepoznané. Výstava Vlak v meste potrvá do 30. apríla 2026. (ac)

Foto: Anton Šmotlák/OZ Bratislava a jej Premeny
Lubomír Deák

Naša rozhľadňa patrí medzi najkrajšie na svete

DEVÍNSKA NOVÁ VES

Fantastický úspech! Renomovaný magazín ArchDaily, celosvetovo najnavštevovanejší web o architektúre, zaradil do výberu 25 vyhlídkových veží aj rozhľadňu na Devínskej Kobyle.

Vyhliadková veža sprístupnená v lete 2020 zaujme svojimi rozmermi, dizajnom, výhľadmi aj umiestnením. Na výšku meria až 21,27 metra, teda zhruba ako sedemposchodová budova, no váži len 35 ton. Na vrchol vedie 112 schodov a ponúka panoramatický výhľad až do troch susedných krajín - Rakúska, Česka aj Maďarska. V prípade

Veža na Devínskej Kobyle získala viacero ocenení.

priaznivého počasia dovidíte z rozhľadne nielen na neďalekú Devínsku Novú Ves, hrad Devín či rakúsky

zámok Schloss Hof, ale aj na vzdialenejšie Alpy a Viedeň či vrch Zobor nad Nitrou. Práve to ovplyvnilo podľa

architekta Igora Lichého aj tvar vyhlídkovej veže. „Z tohto miesta je vidno z jednej krajiny do troch rôznych krajín, takže z toho vyplýva aj trojuholníkový pôdorys,“ vysvetlil pre Bratislavské noviny s tým, že motív trojuholníka sa opakuje v celkom dizajne veže. Ten mnohým pripomína aj modlivku zelenú, teda endemický druh, ktorý sa vyskytuje na tomto území. Veža stojí vo výške 514 metrov nad morom v areáli bývalej raketovej základne a v jej okolí sa nachádza niekoľko veľkých bunkrov. Dostanete sa k nej pešo aj na bicykli a vstup je bezplatný. (ak)

Foto: Architekti Šebo Lichý

Správy z podsvetia

Verejnosť pomohla pri objasnení desivého útoku, ktorý sa odohral v blízkosti detského ihriska na Batkovej ulici v DÚBRÁVKE. 70-ročný senior tam venčil dvoch psov, keď ho fyzicky napadol agresívny mladík a opakovane ho udrel pästou do tváre. Incidentu údajne predchádzal verbálny konflikt súvisiaci s prekopnutou futbalovou loptou. Napadnutý bol s ťažkými zraneniami prevezený do nemocnice, no útočník spolu s ďalšou osobou ušiel. Polícia preto požiadala o spoluprácu verejnosť a na sociálnej sieti zverejnila zábery z miesta činu. Vďaka tomu sa už do dvoch hodín podarilo útočníka identifikovať. (ak)

Za krádež vyhostenie z mesta, ale aj poprava

Bratislava kedysi

Najmä pred letom zvykne polícia varovať, že s dovolenkami sa zároveň začína sezóna vreckárov. A fakt je, že aj v stredovekom Prešporku žili v podstate rovnakí ľudia ako dnes, kradli, smilnili či vraždili. Núdza nebola ani o zlodejov z cudziny, napríklad najväčší prešporský jarmok ich prilákal až z Viedne. Vybrali sme niekoľko zaujímavostí z knihy Vladimíra Segeša o kriminalite a justícii pred pár storočiami.

Vôbec najstaršia kriminálna kauza zaznamenaná do prvej zápisnice mestskej rady Prešporka, čiže mestského radného protokolu s názvom Protocollum actionale, sa týkala hráča s kockami Petra Czetswassera.

Hra v kocky si v stredoveku získala v širokých ľudových vrstvách azda najväčšiu obľubu, dalo sa s nimi hrať v krčmách či hostincoch, ale aj vonku na rínku, na uliciach či v podlubiach domov. Vábivosť kociek umocňovala možnosť veľkej výhry, takže sa kocky pribušovali a rozlične upravovali. V rukách faľošných hráčov a šikovných klamárov boli nástrojom na okrádanie dôverčivých či neskúsených záujemcov o hru. Pripad Petra Czetswassera prerokoval prešporský mestský súd v pondelok po sviatku sv. Lucie, čiže 15. decembra roku 1404. Peter sa previnil tým, že ako hráč s kockami „nečestne oklamal a okradol dobrých ľudí“. Ďalej sa uvádza, že „v týchto nepoctivostiach bol ozajstným majstrom, takže by si zaslúžil smrť“. Vzhľadom na to, že tento Peter Czetswasser sa priženil medzi zbožných ľudí a bol nimi vedený k veľkej

O vine páchatela, ak ho neprichytili pri čine, rozhodovalo priznanie, často vynútené mučením. Každého vypočúvali trikrát, pričom prvýkrát mu kat iba ukázal svoje nástroje...

milosrdnosti, bolo mu podľa práva umožnené, aby sa polepšil a aby už nikdy nepáchal podobné zločiny. Prešporský súd predpokladal aj očakával nápravu, ale keď sa presvedčil, že „menovaný naďalej majstruje s kockami dňom i nocou na úkor dobrých a cnostných ľudí... bolo by ho treba popraviť.“ Ako to však neraz býva, Petrovi sa dostalo vplyvného protežanta, ktorým bola ctihodná a urodzená manželka prešporského župana a hradného pána Šmiela z Lichtenburgu a Bitova. Nevedno, čím si Peter vyslúžil jej priazeň, no napokon ho potrestali tak, že „sto a jeden rok nesmie prísť do mesta Prešporka ani k nemu, a to na tri míle.“

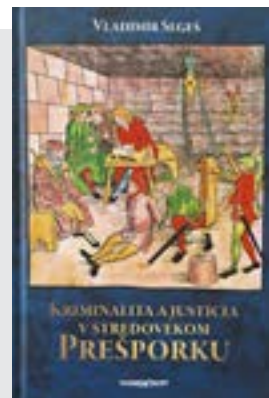
Najpočetnejšiu kategóriu zlodejov v stredovekom Prešporku tvorili jarmoční zlodeji. Veľmi výnosné bolo odrezávanie mešcov s peniazmi, ktoré sa nosili zavesené na opaskoch. Na takéto krádeže sa však odhodlali iba zlodeji, ktorí mali mimoriadnu zručnosť a dlhodobý cvik. Jarmoční zlodeji to však nemali ľahké. Predstavitelia mesta im totiž oddávna ve-

novali zvýšenú pozornosť. Viedla sa napríklad evidencia dolapených zlodejov. Prvý zachovaný písomný zoznam jarmočných zlodejov v Prešporku nie je síce presne datovaný, no podľa ostatných záznamov v najstaršom súdnom protokole Achtbuchu možno usúdiť, že pochádza z obdobia okolo roku 1437. Mená a opisy jarmočných zlodejov sa zvyčajne vyhľadávali aj verejne, a to najmä v súvislosti s najväčším prešporským jarmokom, ktorý sa konal týždeň pred dňom sv. Vavrinca 10. augusta a týždeň po ňom. Preklad po nemecky písaného úradného záznamu nám priam plasticky približuje panoptikum jednotlivých prototypov podsvetia.

„Registrovaní zlodeji a zlodejky, ktorí zvyčajne postávajú všade na jarmokoch. Item. Po prvé istá Nessová, ktorú odsúdili vo Viedni...“ Tá pred popravou udala mnohých ďalších zlodejov, predovšetkým svojho druhu Václava z Oberbergu, ktorého tiež popravili. Zoznam uzatvára istý Stutfaul, chodiaci o barľách, a tiež Tonik

Kúpeľník. Pozoruhodné je, že v 19-člennom zlodejskom panoptiku sú v nezvyčajne vysokom počte zastúpené ženy. Ďalej je zaujímavé, že všetky uvedené osoby mali domovskú príslušnosť v susednom Rakúsku a že v iných súdnych písomnostiach starého Prešporka sa nespomínajú. Buď ich medzičasom chytili, alebo si azda dali pozor a jarmokom v našom meste sa radšej vyhli. (bn)

Foto: bn

Spracované podľa knihy Vladimíra Segeša Kriminalita a justícia v stredovekom Prešporku, Vydavateľstvo Marenčin PT (so súhlasom vydavateľstva).

REDAKCIA
Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava
Šéfredaktorka: Anna Čapková

E-mail: redakcia@banoviny.sk
Telefón: 0902 401 708
Inzercia: Katarína Szedlárová
Telefón: 0903 740 773

E-mail: szedlarova@banoviny.sk
PR reklama
je graficky vyznačená ■
www.banoviny.sk

Nedostávate Bratislavské noviny?
Nahláste nám vašu presnú adresu na: **0902 401 708**,
redakcia@banoviny.sk

Bratislavské
Noviny
vyjdú o mesiac
5. septembra 2025

Jean-Paul Sartre	smutne, neveselo	1. časť tajničky	značka ródia	alpský škriatok	nalieval	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	nádrž na soľ pre lesnú zver	staro-grécke váhové jednotky	4. časť tajničky	úloha herca	rímske číslo 506	belasá farba	lekár, ktorý lieči alopaticky	Pomôcky: mavrud, TPL, mink, salut, aloi	obchodník s opotrebovanými vecami	2. časť tajničky	spočívam na niečom (kniž.)
zbil (expr.)						stala sa tvrdou								súdne konanie			
boli schopní						snoril (expr.) alkoholický nápoj								programovací jazyk simulátor reči			
skratka štátu Utah			robili paralelu liatím pridaj														
znášaj utrpenie				lunetová klenba môcť, stačiť							hospodárne znášalo trest						
žilka (bot.)					kunovitý dravec inam, inde					spracúvam na priadzu ťažné zvieratá							
otlíki						kontakty Slováci (expr.)						tamten spí sa				3. časť tajničky	ženské meno
Pomôcky: šnaps, šteliar, Báša, inercia	týkajúci sa ulána jednota (odb.)								zrakový orgán 5. časť tajničky				búcha (hovor.) vojenský pozdrav				
po troche jedlo (expr.)								pálenka (hovor.) driapal (expr.)					rehoľa druh machu				
akosi							majiteľ hámrú mužské meno									skr. polyetylénu únosca Heleny	
skratka infarktu myokardu			poháňač tiav stisni							opil (hovor.) podobral sa							
skratka odseku				bulharské víno pretváрка (pren.)							vydávala stony nikdy (hovor.)						
skratka nadrotmajstra					tlieskaj pohybuje sa na hladine vody							skratka tyrozínu začadená (bás.)				7. časť tajničky	vyprať
Pomôcky: loch, iroko kiosk, talenty	chyť mužské meno					napchaj obrábala pluhom							Tibor (dom.) kráčať				
prestalo horieť							pukáš prstami africké drevo							nasypaj Erika (dom.)			
žiaci B triedy (hovor.)								haluzina pouličný obchodný stánok								skr. pre tohto roku rímske číslo 105	
značka ampérhodiny			vyhynuté kočovníčky hájená							inertnosť čipčal, čiepčal							
diera, jama (zastar.)				rýdzosť mince oklamem (hovor.)					často cváľať 6. časť tajničky								
Dáriuš (dom.)					nejako Alena (dom.)												
Pomôcky: izraelský Paris, voder, rokyt, lazúr	izraelský kráľ cyklus prednášok					osobitne okrátil											
vyplývalo z niečoho (kniž.)							kopnutie cit. vyjadrujúce nesúhlas										
žalostne								Julianský kalendár skr. pre a podobne									
ráňa (bás.)					cit. napodobňujúce konské erdzanie												
omám						ukradol (hovor.)											

Pošlite do 31.08.2025 znenie tajničky z krížovky na **sutaz@banoviny.sk** a vyhrajte knihu **Dcery továrníkovkej vily**. Augsburg 1916. Zúri prvá svetová vojna a sídlo továrnickej rodiny Melzerovcov sa zmenilo na vojenský lazaret. Paul bol spolu s ostatnými mužmi nútený narukovať na front a ponechať Marie vlastnému osudu...
Knihu zakúpite na **bux.sk**
Štatút súťaže nájdete na **banoviny.sk**.

